

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM • 1997. JÚNIUS

SZÍVTŐL
SZÍVHEZ

SZÍVKÜLDI...

A JÓSÁG STRATÉGIÁJA

LOTZ KÁROLY
– MAGYARORSZÁG

– Van valami régi, személyes emléke a postáról?

– Nem számítva a boldog gyermekkort, amikor néha még a kézbesítőnkkel is sikerült találkoznom, máig sem felejtettem el a meglepetést, amit vagy tíz esztendővel ezelőtt egy levél okozott. Nem tudom, hogy pusztán szórakozottságból, vagy tréfás szándékkal, de így címezte meg a küldeményét Angliában élő barátom: Lotz Károly, Magyarország. És én azt a levelet még így is megkaptam! Azóta tartom igen nagyra a Magyar Posta szervezettségét, tisztelem a kitűnő címnyomozókat. Jó érzés volt nemrégiben felfedezni több nagyon szép magyar sportbélyeget egy lausannei kiállításon a NOB elnökének, Samaranch úrnak a gyűjteményében. A világbíró magyar bélyegek valóban nem csak a kézbesítési díj lerovására szolgálnak, szépségükkel örömet is szereznek gyűjtőiknek.

Alig van nap, hogy el ne hangzana: elérkeztünk az információs társadalomba, amelyet a számítástechnika, a távközlés és az elektronikus média robbanásszerű fejlődése és összekapcsolódása hozott magával. A néha már félelmetes tempóval bekövetkező változások közepette kialakuló új helyzet mit hozhat a posta – és a postások – számára?

Egyebek között erről is kérdeztük dr. Lotz Károly közlekedési-, hírközlési és vízügyi minisztert.

Folytatás a 2. oldalon

Jézus nem azért parancsolta híveinek, hogy aki őket megüti, annak nyújtsák oda másik arcukat is, mintha a mazochizmust prédikálta volna. Hitte, hogy másik arcodat nem fogja megütni, aki megpofozott, hanem ütésre lendülő keze szegyenkezve lehanyatlik. Hitte, hogy minden emberben ott rejtőzik a jóság, csak elő kell hívni belőle. Ami téged illet: mozdulaton a higgadt bátorság. Nem ütsz vissza, mert te olyan ember vagy, aki nem üt meg egy emberi arcot. Ha visszaütnél, olyan volnál, mint ő: két megvert ember. De ha nem menekülsz, csak ránézel: egy szelíd ember megszéledített egy másikat. Még barátok is lehetnek.

Nézz a tükörbe! Az első lépés: szeresd önmagad. Szép vagy. Korodhoz, nemedhez, társadalmi helyzetedhez képest. Kicsit még szebb: olyan ember, aki biztos igazában. És ha kibékültél önmagaddal, már elég erős vagy hozzá, hogy a többiekkel is kibékülj.

Véd eszedbe: a járókelők, a vevők, az utasok, a munkatársak nem esküdtek össze ellened. Csak boldogtalanok. Úgy tudják, ellenük összeesküdött a világ. Azt hiszik, ha sebesüléseket rajtad megtorolják, sebeztségükért elégtételt vettek. Pedig csak újabb sérüléssel sietnek tovább a következő pofon elő.

Elindulsz mondjuk a metróállomás felé. Szatyros néni jön szembe, vállatok súrolja egymást. „Nem lát a szemétől!” – kérdezi. „Maga meg hová siet, nyanya”. Dühösen térsz be a pékségbe, hogy tízóraira egy fél liter kakaót, két kiflit vegyél. Egy vásárló könnyed testcsellegel előz. „En voltam itt előbb” – mondod, „mert ezek csak törtetnek, nem néznek sehova” – mondja. „Részeg disznó” – dühöngsz, mikor a metró-

ban valaki a fékezésnél rád dől. „Ezt nekem mondtátok?” Akár egy pofon is elcsattanhat. Szétválasztanak.

A gymrod remeg, mire a munkahelyedre érsz. Arcodon meggyötörtség, és akkor még a főnököd is... Így is mégy, haza, meggyötörten, téged mindenki bánt, miért kell neked egy ilyen barom alatt fillérekért dolgozni, mikor mások... És akkor otthon se vár késsen az étel, az asszony épp most jön meg a fodrásztól, mert neki is csak ilyesmiken jár az esze. „Mibe kerül?” „Ennyi csak jár nekem is!” – sértődötten hátat fordítasz, rosszul alszol, hiszen elrontottad az életet, hol is rontottad el... Gyűrődten ébredsz, s megint előlről.

De ma vasalt arccal indulsz. A kirakátüveg-ből egy rokonszenves ember néz vissza rád. „Nem nehéz az a szatyor? Ne segítsék?” A néni hálás: „ritka ma az ilyen ember”. A pékségben orrodban a friss kenyér illatával, szádban a kakaó édességével az előtted álló válla fölött az eladóra nézel, „ilyen szép kislány csak ropogós kiflit adhat”, mondod, és megállapíthatod, hogy szeretnek a nők. Főnökköddel a nőkről viccelődtek cinkos férfiasággal, szidjátok az inflációt, az alacsony béreket, otthon megállapítod, nem akármilyen feleséged van, ad magára, nem úgy, mint sok elhújasodott trampli asszony, aki az esküvő után mindjárt elhagyja magát. „Jót főztél”, mondod, mert ízlik a vacsora, szidjátok a tévét, aztán egymást átölve alusztok el.

Reggel már nem is fontos, hogy a tükörbe nézz. Tudod, olyan ember vagy, aki az élet napos oldalán él. És hogy az ilyen ember segít a nőnek, a kislánynak, a részegnek, még a főnökét is megéri, hiszen telik rá. Hiszen gazdag. Szeret és szeretik.

Kartal Zsuzsa

ELKÖLTÖZTEM KÖZÜLETEK

**ÉN NEM HISZEM,
HOGY NORMÁLIS VAGYOK!**

Engedje meg a tisztelt olvasó, hogy áldott emlékü Kibédi Ervin előtt főbajtással tisztelegjek, s egyúttal emlékezzem.

Cikk a 7. oldalon

MR. M. EGYEBEI

Meszlényi Ferenc, a HIRKER TSzB titkára már több mint fél éve a Postás Szakszervezet elnökét és munkatársait, valamint elnökségének tagjait emberi méltóságukban sértő, munkájukat semmibe vevő, semmilyen érveléssel meg nem állítható kirohanásaival folyamatosan akadályozza szakszervezetünk vezető testületeinek érdemi munkáját. Az elnökség ez év januári két napos ülésén sikertelenül próbálta ezt a folyamatot megállítani és a vitákat rendezni. Miután Meszlényi Ferenc a hangneme és elferdített valóságtartalma miatt jobbító szándékú kritikának nem nevezhető előadásaihoz az elnökségtől támogatást nem kapott, egy „Postások, Szaktársak!” című kiadványt terített az MP Rt. területén a Postás Szakszervezet költségén, anélkül, hogy ehhez az illetékes testület felhatalmazását megszerezte volna. Ez a kiáltvány a POFESZ Postás Harsóna c. lapjában – amelynek egyetlen száma sem mentes a Postás Szakszervezet lejáratására törekvő cikkektől – is megjelenhetett és nincsen tudomásunk arról, hogy ez ellen Meszlényi Ferenc tiltakozott volna.

Tekintve, hogy kirohanásait a testületi ülések „Egyebek” napirendi pontjának tárgyalása során adja elő, az elnökség 1997. május 6-án egyhangúlag azt a határozatot hozta, hogy ülésein bármely testületünk bármely tagját, vezetőjét és állandó résztvevőjét vagy meghívottját támadni, kritizálni akár személyében, akár a munkájával kapcsolatban csak önálló napirendi pont kezdeményezésével lehet, amely kérdésnek a napirendre tűzését az elnökség szavazással eldöntheti vagy elvetethi.

Meszlényi Ferenc a Postás Dolgozó legutóbbi számába egy olyan cikk megjelenését kezdeményezte, amelynek első része a HIRKER-t érintő közérdekű kérdéssel foglalkozott, de a befejezésében a témához még érintőlegesen sem kapcsolódva szakszervezetünk egységének megbontására, tekintélyének rombolására törekedett. A választmány által kijelölt szerkesztő bizottság ennek a résznek a megjelenítéséhez nem járult hozzá. Ennek következtében Meszlényi Ferenc a cikk közérdekű részét is visszavonta, megkereste a Népszabadság újságíróját és tervezett cikkének csupán a második részét tartva közlésre érdemesnek, nyilatkozatában az egész ország nyilvánossága előtt alkalmatlannak, manipulálhatónak, elvtelennek, tétlen szemlélőnek nevezte a Postás Szakszervezet elnökét és elnökségét. Kun J. Erzsébet újságíró felismerte Meszlényi Ferenc valódi célját és Népszabadságbeli cikkének találó módon a „Hatalmi harc a Postás Szakszervezetben” címet adta. A nyilatkozat valóságtartalmát, illetve inkább annak hiányát jól mutatja Mundruczó Kornél elnök ugyanott megjelentett cáfolata, valamint az is, hogy Doros Béla vezérigazgató úr, a megjelenés napján, május 28-án tartott TOT-ülés meghívott előadója, felhívta Meszlényi Ferenc figyelmét, hogy nyilatkozatában legalább az MP Rt-t is érintő adatok pontosságára figyelmet kellett volna fordítania.

A cikk hatására az elnökség tagjai rendkívüli ülés összehívását kezdeményezték és az ott egyhangúlag elfogadott határozatot a TOT elé terjesztették. A TOT 242 jelenlévő tagja 4 ellenszavazat és 33 tartózkodás mellett felkérte a kongresszus által választott etikai bizottságot, hogy Meszlényi Ferenc hónapok óta folytatott magatartását, írásos és szóbeli megnyilvánulásait vizsgálja meg és határozatában állapítsa meg, hogy azok összeegyeztethetők-e az alapszabályunkkal és a Postás Szakszervezet érdekeivel.

Sándor László MSzOSZ elnök a TOT ülés meghívottja hozzájárulásában felhívta a figyelmet arra, hogy a szakszervezet feladata a munkavállalók érdekvédelme és nem a tagok, vagy tisztviselők közötti torzalkodás, ami az érdemi munka akadály. Harcot a jobb munka- és életkörülményekért és nem egymás pozíciójának megszerzéséért kell folytatni. Az igazság elferdítése, félígazságok vagy valótlanságok széles nyilvánosság elé tárása a szakszervezetek tekintélyét, hitelét rongja, erejét csökkenti és a kihasználható szétbűrés ellenfeleink pozícióit erősíti, különösen ebben a cseppet sem szakszervezet-barát politikai közegben, amelyben manapság élünk.

A Postás Szakszervezet elnöksége

Soós Zoltán

ZÁRSZÓ ÉS APRÓHIRDETÉS

Keresem azt a szolid, kedves, hozzám illő, rongygrázás mentes HAZÁT, ki végre hinne bennem. Nem baj, ha picit rút a képe: tartása legyen, „jövőképe”, s hűsége, hogy engem szeressen!

Jelige:
Dafke nem dohányzom,
s – bár néha megáll az eszem –:
nem iszom jó 21 éve!
Most, a nyugdíj révébe érve:
rövidesen nem is eszem.

(1995)

(Cikkünk a 7. oldalon)

Mostanában nem szeretnék külföldre utazni és biztos vagyok benne, hogy ezzel nem állok egyedül. Sietek leszögezni, hogy erről nem a kormány, vagy bármelyik országos vezető tehet, ők igazán elkövettek és elkövetnek mindent, hogy javuljon hírünk a nagyvilágban. Ha nem attól tartok, ha valamelyik nyugat-európai országban közölném, hogy magyar vagyok, legjobb esetben is csak az udvariasság tartana vissza bárkit – akinek vannak magyarországi ismeretei –, hogy ne mondjon valami csúnyát.

Mert bizony a nálunk eluralkodó (szándékosan nem from azt, hogy kifejlődő) kapitalizmus visszatartó dolgokat produkál. Mindenekelőtt azt, hogy talán ki sem mondott jelszava: minden eszközzel minél több pénzt szerezni.

Természetesen mindnyájan tudjuk, hogy ha nem is boldogít a pénz, de a hiánya nagyon boldogtalanná tehet bármelyikünket, sőt azt is, hogy ilyen állandó és szinte reménytelen pénzhányban nagyon sokan szenvednek most. Csakhogy itt másról van szó: például olyan esetekről, mint a főváros kellős közepén működő (most már csak volt) Dreher Sörbáré. Mindenki, aki csak olvasott, hallott róla, felháborodott azon, hogy egy külföldi vendégtől több mint egy millió forintot inkasszáltak – inkább „kaszáltak” – négy személyes vacsoráért.

Felháborító ez azért is, mert vagyunk néhány millióan országszerte, akiknek az évi keresete is távol van attól az összegtől, amely annak a bizonyos számlának a végén szerepelt. De különösen dühítő, kicsinyítőgató dolog ez azért, mert nagyon rossz hírünket kelti az országhatárokon túl. Képzeljük el ugyanezt fordítva: tanácsolnánk-e családtagoknak, rokonoknak, jóbarátaink, hogy utazzon olyan országba, ahol hasonló kellemetlenség ért bennünket? Ugye hogy nem?

KINEK A SZÉGYENE?

Ezért van szó többről, mint „egyszerű” étkemi vendégkopasztásról. No meg olyan esetben is, amikor híre jön, hogy a német, belga, francia és még ki tudja, hol, hol nem lévő – finoman szólva – nyilvános házak „sztárjai” a mi hazánklányai. Bizony sápad és vörösödik a gyanútlan magyar arcbőre, amikor – esetleg csak amolyan kedélyeskedve – valahol külföldön azt mondják neki: „Ja, Magyarország? Ahonnan azok a mindenre hajlandó kurvák jöttek?”

Tanuljuk ugyan jó régen, meg tudjuk a magunk józan eszével is, hogy a hazafiság nem nagyhangú szónoklatokból áll. Meg azt is tudjuk, hogy külföldi kormánykörökben valóban jó vélemény alakult ki az utóbbi években Magyarországról. Igaz, hogy ezért nagy árat fizettünk valamennyien, a szónak legszorosabb értelmében: a leszórtított életszínvonalunkkal. De mégis jó azt hallani, hogy Magyarországot a legkomolyabb partnerek egyikének tekintik Nyugat-Európában és Amerikában, amikor a NATO-ba és az Európai Unióba való felvételtől esik szó.

Ilyenkor úgy látjuk: szép, fényes az érem. De ha megfordítjuk, bizony csúnya foltok éke-lenkednek a hátlapján! Megtörtént, hogy az amerikai nagykövetség „feketelistát” állított össze a vendéglátóipar nagybáloiról, más külföldi képviseltek csak amúgy fülbesúgva értesítik honfitársaikat, hogy hová ne tegyék be a lábukat. Meg aztán a közbiztonságról is több rosszat mondanak annál is, ami valóban van, s hiszik is meg nem is, hogy javul a helyzet.

A HAJLÉKTALANNAK JÓ...?

A hajléktalannak jó – jelenthetem ki bátran, tudva azt, hogy ezt olvasva sokan megütözközve kapják fel a fejüket. Pedig alaposan végiggondolva a jelen helyzetet, sajnos az élet mégis engem igazol. Mert mi is a valóság?

Amikor beköszöntött az új év és vele azt elmaradhatatlan januári áremelési hullám, miközben ahogy hidegült az éjszakák, úgy javult a hajléktalanok helyzete, hiszen sorra nyíltak az újabb és újabb melegezők, éjszakai szállók, miközben a lakással rendelkező honfitársaik fizették az emelt lakbérek, energiaszámlákat, víz- és csatornadíjat és így tovább... Tehát bárhol vesszük is, fedél nélkül társaink helyből megspóroltak jó néhány ötezeret. Aztán nem is beszélve az adóhivatalról, amely mindig a lakáscímre küldi a bevallási nyomtatványt és a befizetési csekket. Akinek nem nincs lakása, efelől nyugodtan alhat, úgysem talál rá a kegyetlenül mindent behajító hivatal. Ez pedig egy újabb hihetetlen spórolási lehetőség, mert **A PECH**ünkre e hivatal keményen bevasálja jövedelmünk tetemes hányadát, nem is említve egy másik hivatal, a TB-t, s a nekik fizetendő nem kevés sarcot.

Azután az sem megvetendő, hogy a hajléktalanok többségét az egyre dráguló élelmiszerárak sem igen érintik. Csak tisztában kell lenniük a megfelelő ingyenykonyhák címeivel és máris némi sorban állás után találva az ebéd. No, nem állítom, hogy hitloni színvonalon jut többfogatós menühöz az ember, de az egyáltalán legalább biztos.

Mi kell még ezután, hiszen a lakás és a kaja úgy ahogy megolvá, az adó és munkahely híján a TB befizetés is elintézve, sőt az ingatlanadó réme sem fenyeget... Ja igen, majd elfelejtettem a ruházzkodást és a

kulturális szükségleteket. A helyzetet ismervé ez sem lehet gond. Az úri budai kerületekben lomtalanításkor szinte kifogástalanul fel lehet öltözni, sőt még váltásra is összeszedhető elegendő holmi. A kultúra meg feledhető, hiszen a könyv, a színház, a mozi és hangversenyjegy egyébként is olyan drága, hogy a dolgozók milliói sem engedhetik meg maguknak, akkor meg hol itt a probléma...?

És végül majd kihagytam a közbiztonságot, hiszen egyre másra hallja az ember, hogy kirabolták, ellopták, megverték, felrobbantották stb. De végül is egy hajléktalantól mit lehet az életén kívül elvenni? Ingó és ingatlan vagyona nincs, amit meg a sorsátára kilop a zsebéből, az még mindig kevesebb, mint amit az állam vesz el a bérből és fizetésből éltől a különböző adókkal, áremelésekkel és a szociális juttatások megvonásával...

Miközben ezeket a sorokat írom, éppen azon sajnálkozom, hogy a parlamenti képviselőknek mekkora terhet jelentett a 30 százalékkal saját maguknak megemelt fizetésük utáni adóelőleg és TB-járulék befizetése, míg hajléktalanok az utcai padon, kisnyugdíjasok pedig a fűtetlen lakásukban fagytak meg, s százezreknek jelent problémát, hogy egyenek, vagy fűtsenek a ma már 17 ezer forintos minimálbérből. Persze tudom eltörpülnék e gondok az ország stabilitását jelentő hatalmas feladat mellett, csak hát mire eljut a tudatunk a nagyjainkat foglalkoztató népgazdasági gondok sora, addig megfagyunk, vagy éhenhalunk.

Akkor hát igaz, vagy nem igaz, hogy a hajléktalannak jó...?

Mayer

LOTZ KÁROLY – MAGYARORSZÁG

Folytatás az 1. oldalról

– Igen jelentős és gyors igazodást a megváltozó igényekhez. A közelmúltban elkészült az Egyesült Nemzetek Szövetsége hivatalos szervezete, a világ 189 országának postáit összefogó Egyetemes Postaegyesület „Posta 2005” című anyaga, mi is dolgozunk már a nemzeti hírközléspolitikát közel tíz esztendőre meghatározó fejlesztési terveken

BÚCSÚZHATUNK A HAGYOMÁNYOKTÓL

– Miben mutatkozik meg az igények változása?

– Vegyük példának a már emlegetett és a leghagyományosabb postai küldeményt, a levelet. A technika térnyerése előtti időben kézzel, papírra írták elődeink az üzeneteiket, amelyeket meglehetősen változatos módszerekkel, küldőnccel, futárral, esetleg postagalambbal juttattak el a címzettekhez. A telefon, majd az egyéb elektronikus berendezések megjelenése előtt az információkat egyre gyorsabb szállítóeszközökkel, de még mindig kizárólag levélben lehetett elküldeni. Napjainkban – nem számítva a teljesen magánjellegű, vagy nagyon bizalmas híreket – egyre kevesebb a fizikai formát öltő levélpostai küldemény, szerepét átveszi a telefon, a telefax, az elektronikus posta, vagy e-mail. Ebből logikusan következik, hogy a postai szolgáltatásokat a lehető legszélesebb körben ki kell terjeszteni az új „levélkategóriák” fogadására, továbbítására. Az informatikai hálózat bővülésével egybeek között mind több helyen megjelenik majd a hibridlevél, amikor elektronikus úton történik a felvétel, a továbbítás, s azt csak a fogadóhoz szükséges berendezéssel nem rendelkező címzethez kell levélként kézbesíteni. Tudomásul kell vennünk, hogy átalakulóban vannak az évszázados hagyományok, de ahogyan látom, a posta, az egységes szolgáltatás utolsó bástyája kész az új befogadására.

– Mit kell érteni az „új” fogalmán?

– Elsősorban a számítástechnikát. A tervek szerint már a jövő évben a 200 legfogalmasabb postahivatalban minden munkahelyen számítógéppel dolgoznak a postások, további mintegy ezer hivatalban ugyancsak számítógépet használnak a feldolgozáshoz; ez lesz az a bizonyos Front Office rendszer.

TANULNI PEDIG MUSZÁJ!

– Van ennyi szakember?

– Ma még nincs, de lesz. A rendszerre hamarosan kiírandó pályázat nyertesének gondoskodnia kell majd a szakmai fölkészítésről is. Kétségtelen, hogy az áttállás több ezer postás dolgozót érint, de, mint mondják, a technika nem boszorkányság, mindent meg lehet tanulni. A szó szoros értelmében létkérdés a korszerű technika alkalmazása, csak ezzel lehet kielégíteni a változó szolgáltatási igényeket. Tudomásom szerint a cseh posta a mintegy 3500 felvevőhelyét már 2000-re számítógépes üzemeltetésre kívánja átalítani – ez sem akármilyen kihívás. Arra is föl kell készülni, hogy a nemzetközi küldemények számának várható növekedése miatt mind több helyen lesz alkalmazási feltétel a nyelvtudás. A nemzetközi postaszolgáltat hivatlos nyelve a francia, ezt beszélük is, akik azon a területen dolgoznak, a számítástechnika és mind több ügyfél viszont angol nyelvtudást kíván. A postásoktól ezen fölül elvárják a figyelmes kiszolgálást is: egy vizsgálat érdekes megállapítása, hogy a postai dolgozók 24 százalékában befolyásolja a forgalom alakulását. És még egy kevésbé ismert adat: a postai forgalom 80 százaléka az ügyfelek 20 százalékától származik.

BÉR – ÉS VIDÉKE

– A munkavállalókkal szemben támasztott igények, ha jól tudom, nincsenek összhangban a fizetéssel...

– A közelmúltban végrehajtott béremelések ellenére valóban még mindig elég alacsony a postások jövedelme, azt viszont nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy milyen szintről indult az emelés, s az sem elhanyagolható szempont, hogy a postások jó részének ma még középfokú végzettsége sincsen. Már csak ezért is érdemes tanulni, hiszen a jobban felkészült munkavállalókat mindenütt jobban fizetik, ezen a téren természetesen a posta sem kivétel.

– Mit várnak a technikai fejlesztéstől?

– Egyebek között a nagyobb bevételt – és ezzel jobb bérezési lehetőségeket – ígérő pénzforgalmi üzletág jelentős megerősödését. Világszerte jellemző törekvés a gazdaságban, a kereskedelemben a készpénzkímélő szolgáltatások bővítése. A Front Office rendszerrel nemcsak pontosabbá, de gyorsabbá is vá-

lágis pillanatnyilag nem jó a bizonyítványunk. Furcsa módon, az évtizedekkel ezelőttinek az ellenkezőjét tapasztaljuk: akkor a kormányról hallván húzta el számos külföldi politikus a száját és nagy megbecsüléssel szólt a „népről”. Most pedig...

Merthogy az effajta rossz hírünket nehéz helyrehozni. Képzeljük csak el: több külföldi tévé-állomás is adott hírt a budapesti étkerem-botrányról, sőt még a manapság olyan sokat emlegetett Internetre is rákerült a – kinek is a szégyene? Könnyen rámondjuk, hogy azoké a vendéglősöké, akik ilyen körmönfont módon szerettek volna nagyon gyorsan meggazdagodni. Elsősorban persze tényleg az ő szégyenük, bár addig, amíg e téren is „joghézag” van, vagyis kérdés, hogy lehet-e őket büntetőjogi-lag felelősségre vonni, inkább csak nevetnek a markukba. A szégyen a becsületes állampolgároké marad, akiknek legfeljebb annyi közünk van az egészhez, hogy ha történetesen bemennénk egy ilyen helyre (mint ahogy nem megyünk be, nem bírja a pénztárcánk), akkor bennünket is ugyanígy, vagy hasonló módon károsítanának meg. Mondván: a pénznek sem szaga, sem nemzetisége nincs.

De minden jó, ha jó a vége. A mostani nemzetközileg elterjedt rossz hírről jutott eszembe, hogy hajdanában – többek között – Magyarországhóhírét a világban éppen a posta őregbítette. Úgy mondták: ide küldött levélre elég akár csak egy telefonszámot írni, a magyar postások úgy is megtalálják a címzettet. Sokan állítják: ez így is volt.

Keves dolgot kívánok vissza a múltból. De ezt az utóbbit biztosan.

Várkonyi Endre

KOLLEKTÍV ÉRDEKKÉPVISELETET

Speciális helyzetben van a Magyar Posta Vezérigazgatóságának szakszervezeti bizottsága. Bár az alapszerv mindössze 130 tagot tudhat magáénak, mégis kitűnő a rálátása a Postás Szakszervezetet érintő kérdésekre, hiszen szakmai partnerük a Posta legfelsőbb vezetése. *Garamvölgyi András*sal, a szakszervezeti bizottság tagjával, az általuk szervezett verádáson beszélgettünk.

– Tavaly csakugyan ennyi aktív tagunk volt, és 180 nyugdíjasunk. Heten vagyunk a szakszervezeti bizottságban, s többben tagjai a Postás Szakszervezet különböző testületeinek. A titkárnk Barkóczy Sándorné az elnökség tagja is, de vannak tőlünk a közgazdasági, az oktatási, és a szervezet-politikai bizottságában is. A különböző munkabizottságokban segítjük a szakszervezeti munkát. Benne vagyunk a postások életében, sokat járunk vidékre a postaszervekhez, ellenőrzési jogkörünk és tevékenységünk is van.

– Milyen a kapcsolat a vezérigazgatósággal?

– Harmonikus, nincsenek személyes ellentéteink. Ritka az írásos üzenetváltás. Mi, demokratikus szabályok szerint megválasztott legitim testület vagyunk, ezért partnert látnak bennünk.

– Mi jellemzi belső életüket?

– Gondunk, hogy a szakszervezeti bizottságunk több épületben dolgozik, s ez megnehezíti a munkát, és a kommunikációt. Egyébként mozgalmas az életünk, szűrővizsgálatokkal, műsorokkal, rendezvényekkel próbáljuk összefogni a társaságot, a mikulás ünnepségtől a verádáson át a nőnapig. Ezekről jó a visszhang. És eredményesek. A vezérigazgatóság-gi garázsban tavaly a nyolc dolgozó egyike sem volt szakszervezeti tag, azóta heten rendszeres tagdíjfizetők. Ez a fizetés 1%-át jelenti, és azt gondolom, még több tagunk lenne, ha kevesebbet kellene fizetni. A vezérigazgatóságon magasabbak a bérek, ezért ez az 1% is többet jelent. 1990 óta működik a jogsegélyszolgálatunk, amit sokan vesznek igénybe. Tagjaink csak illetéket fizetnek, egyéb költségükbe nem kerül.

– Most zárják be a vezérigazgatóság fogászati rendelőjét. Mi erről a véleménye?

– Ez a veszteség egyaránt fáj a szakszervezeti bizottságnak, és a vezérigazgatóság üzemi tanácsának. Azonban látni kell, hogy komoly összegeket kellett erre fordítani. A világ legtermészetesebb dolga, hogy a szakszervezet igényli, hogy a dolgozók megfelelő béremelésben, szociális ellátásban, így fogászati kezelésben is részesüljenek. Ám a Posta lehetőségei végesek.

– A 20%-os alapbér emelést milyennek tartja?

– Ésszerű kompromisszum mind a szakszervezet, mind a Posta részéről. Január-február fordulóján, a bértárgyalások idején, még nem volt látható, hogy lehet-e teljesíteni az év végére, ennek ellenére a Posta vállalta a kötelezettséget.

– Lesz rá fedezet?

– Ez az év végén, a bevételektől függően derül ki. A várható létszámsökkenés is hozzásegít, hogy meglegyen az ígért 20% fedezete. A Postánál tudatos létszámleépítés nincs, de létszámsökkenés van, és ezt a szakszervezet, ezen belül a mi szakszervezeti bizottságunk is támogatja. Ez azt jelenti, hogy a nyugdíjbavonulás utáni helyeket, ha lehet, újra már nem töltik be.

– Milyenek a vezérigazgatósági bérek?

– Évek alatt a vezérigazgatóság által irányított középfokú postaszerveknél hasonló munkakörben lényegesen magasabbak voltak a keresetek, mint a vezérigazgatóságon. Az csak vicc, hogy ne tudjanak behozni az irányított szervekből egy tapasztalt szakembert azért, mert itt ugyanabban a munkakörben 30.000 Ft-tal kevesebb lenne a fizetése. A bizalmi testületünk kezdeményezett egy feltáró elemzést, amiből az derült ki, hogy a bérelmaradás egy egyszeri 20%-os emeléssel helyreterhető. Ez, a központi béremelésen túl, január elsejével megtörtént.

– Milyen a Postás Szakszervezet élete?

– Nem azt az időt éljük, hogy akkor jó a Magyar Posta, ha minden dolgozó egyben szakszervezeti tag is. Most kezdjük alkalmazni a fejlett nyugati országok szakszervezeti mozgalmain működési alapjait. A polgári demokráciákban, így Magyarországon is, kollektív érdekképviseletet kell a szakszervezetnek megvalósítaniuk. Nálunk az volt a nagy szó, ha egy szakszervezeti bizalmi kardoskodhatott, hogy valaki ne tiz, hanem tizenegy forint órábert kapjon. Ez volt az egyéni érdekképviselet, ami nyugaton soha nem létezett, de az igen, ha száz embert el akartak bocsátani a négyszázból, akkor mindenki összefogott azért a szakszervezeti bizalmiért, aki fellépett az elbocsátások ellen. Ott ez fejezte ki az érdekvédelmet. A Magyar Posta még nem tart ott, hogy próbára tette volna a szakszervezetét, és annak tisztségviselőit, hogy miképpen tudnak érdeket védeni, tudatos elbocsátások esetén. Igazában nem is ismeri a postás szakszervezeti tagság, hogy mit tud nyújtani a szakszervezetük. A mi kötelességünk a kollektív érdekek képviselete, a munkához való jog biztosítása, a munka értékén történő megfizetése. Ehhez kell felhasználunk a legkülönbözőbb eszközöket a tárgyalásoktól, a demonstrációkon át a sztrájkokig.

– A Postás Szakszervezet rendkívüli kongresszust akar összehívni az alapszabály módosítására.

– Az alapszabályt túlhaladta az idő. Bár a rendkívüli kongresszus a szakszervezetnek sokba kerül, de nincs más megoldás: az alapszabályt módosítani kell, ezt pedig csak a rendkívüli kongresszus teheti meg. Mindaddig, amíg a Postás Szakszervezetnek az az alapelve, hogy szervezeti felépítése a Postához igazodik, logikus, hogy amikor változik a Posta szervezeti felépítése, akkor változzék a szakszervezeté is.

Rácz András

Kárpáti Sándor rovata

KENYÉRTÖRÉS A LÁTHATÁRON?

AZ MSZP ADÓSA A SZAKSZERVEZETEKNEK

Az MSZOSZ szocialista-szociáldemokrata platformja legutóbbi ülésén értékelte annak az együttműködési megállapodásnak a tapasztalatait, amelyet az 1994-es választások előtt kötöttek a Magyar Szocialista Párttal. A tanácskozást követő sajtótájékoztatón Paszternák László, a platform vezetője és Papp Pál vezetőségi tag megállapították: nem volt ugyan elhibázott a stratégiai szövetség megkötése az MSZP-vel, egyes témakörök valamelyest beépültek a törvényhozásba, megjelentek az Érdekegyeztető Tanács állásfoglalásaiban is, de a konkrét ügyek többsége *nem a megegyezés szerint* alakult.

Amíg a platform *eleget tett* a megállapodásban foglalt kötelezettségeinek, addig ez a szocialisták pártjáról nem mondható el, mert vállalásaik jórészt ígéretek maradtak. Történt mindez azután, hogy az MSZOSZ-tagság szavazatai jelentős szerepet játszottak az MSZP 1994-es imponáló választási győzelmében.

A platform úgy véli, hogy *nem a megállapodás értelmében* alakult az elmúlt három esztendőben a tb-önkormányzatok és a nyugdíjreform helyzete, a Munka törvénykönyve, a szakszervezeti ingatlanok sorsa, valamint a tavalyi, rendkívül nagy privatizációs bevétel felhasználása sem. Értetlenül állnak az előtt a hisztéria és támadássorozat előtt, ami a tb-önkormányzatokat éri. Nem lenne szabad megkérdőjelezni az önkormányzatiságot, erőltetni az újraállamosítást, szaporítani a beavatkozásokat. Mindezt a platform nem tudja elfogadni.

Azt sem érti, miért nem lehet(ett) olyan *gesztusértékű lépéseket* tenni, amelyek pénzbe sem kerülnének, mégis javítanák a szakszervezetek működési feltételeit. Rosszabbodtak az élet-

és munkakörülmények, a több mint 15 százalékos reálbér-csökkenés következményeként. Nőtt a munkavállalók kiszolgáltatottsága, helyzetük az elviselhetőség határához jutott. E problémák mellett még az *érdekegyeztetés* is kiürül, nem mozdul a középszintű érdekegyeztetés, nem megfelelő az ÉT tevékenysége, késik az érdekegyeztetés rendszerének korszerűsítése.

Mindezek alapján *kérdéssé válik* a további együttműködés fenntartása. A platform várja a kérdésekre adott pozitív válaszokat, amelyek alapján eldöntik, maradnak-e együttműködő partnerek, vagy felmondják az 1994-es választások előtt kötött megállapodást. Az MSZP elvi nyilatkozataiban ugyan hangsúlyozza a szakszervezettel való kapcsolat fontosságát, de most már konkrét, gyakorlati lépésekre lenne szükség a vezető kormány párt részéről. Ezért az MSZP-nek komolyan mérlegelnie kell, hogy *kellenek-e* szövetségesnek a szakszervezetek.

A platform szerint *káros lenne*, ha kenyértörésre kerülne sor, hiszen egymásra vannak utalva. Paszternák László és Papp Pál leszögezték: nem a szocialista párttal, mint politikai erővel, még kevésbé a párt stratégiai törekvéseivel szemben fogalmazódtak meg aggályok a platform tanácskozásán. Hanem abban, hogy a jövő évi parlamenti választásokig hátralévő időszakban történnek-e olyan intézkedések, amelyek segítik a szakszervezeti célok megvalósítását, az érdekvédelem eredményességét.

Bárhogyan is alakulnak a dolgok, az már ma is látszik, lehetett volna másként is csinálni a dolgokat. Ezért le kell vonni a szükséges konzekvenciákat.

A JOGSÉRTÉSEK ELLEN

Az MSZOSZ nemrég felmérést készített a *szakszervezeti jogok megsértéséről*. Tanulságos dolog belekukkantani, mert az általános tapasztalatokat hasznosítani lehet a helyi és munkahelyi viszonyok szerint.

Induljunk ki a tágabb összefüggésekből, hogy eljussunk a problémákhoz és tennivalókhoz. Megváltozott a munka társadalmi, gazdasági, politikai környezete és ennek megfelelően a jogi környezet is. Átrendeződtek a munkaügyi kapcsolatok. Ma már a GDP jelentős hányadát a *külföldi cégek* állítják elő, s a versenyszférában a vállalatok 70 százaléka *magánkézbe* került. Megtörtént a fontosabb ágazatok – közöttük a kereskedelem, a közlekedés, a távközlés – privatizációja, a nagy létszámú vállalatok helyett kisebb társaságok jöttek létre.

Ezek a változások különböző típusú és erősségű *folyamatokat* indítottak el és erősítettek fel. Csökkent a munkahelyek száma. Romlott a munkavállalók biztonsága és egészségvédelme. Mind a munkavállalók, mind a munkáltatók nap mint nap szembesülnek a cégek közötti kíméletlen piaci versennyel. Azzal, hogy mindenki harcol mindenért és mindenki ellen. Nehezedtek az érdekvédelem feltételei, jobban meg kell küzdeni a szerény eredményekért is.

A hasonlóságok mellett különbségek is vannak a *bazai és külföldi tulajdonosok* között. Azok a külföldi érdekeltségű cégek, multinacionális vállalatok, amelyek hosszú távú stratégiai célokkal mű-

ködnék, több figyelmet fordítanak a munkaügyi kapcsolatokra. A minél nagyobb profitért folytatott verseny miatt nem kevesebb negatív diszkriminációt, jogsérelmet követnek el a hazai tulajdonosok, mint a külföldi cégek vezetői. Megfigyelések szerint a magyar menedzserek hamarabb eltanulták a külföldiektől azt, hogy miként lehet mérsékelni a szakszervezetek követeléseit, mint a hatékony piaci fellépés szabályait.

A konfliktusok középpontjában a *bérviták* állnak. sok ütközés forrása az áthúzódozó kollektív szerződések betartása, a helyi nagy ágazati kollektív szerződéskötésre irányuló szakszervezeti kezdeményezések halogatása, elmulasztása. A magánvállalkozók nem nézik jó szemmel a szakszervezeti szervezkedést, jóllehet a szabad szervezkedés alkotmányos jog, amit nemzetközi egyezmények is védenek. Különösen kilátástalan a szervezkedés a *kisvállalkozóknál*, a 10 fő alatt foglalkoztató munkahelyeken. Nincs még nálunk gyakorlata annak, hogy az ilyen cégnél dolgozók közvetlen szakmai, ágazati szakszervezetekbe lépjenek be, amelyek elláthatnák érdekvédelmüket. A fekete- és szürkegazdaságban pedig – mint ismeretes – egyáltalán nem működik érdekképviselet.

Gyakori a szakszervezet működésének nehezítése, a tagdíjak levonásának gépi törlése, a gyűléseknek a munkahelyeken kívülré kényszerítése, a sztrájkjog érvényesítésének akadályozása. Nem ritka a szerződéses megállapodásokban rögzítettek megsértése, korlátozás, a kol-

lektív szerződések egyoldalú felmondása. Például olyan kérdésekbe, mint a bérjellegű kifizetések, átlagbér, jutalom, túlmunka, ügyelet, pihenőidő, pótszabadság, betegszabadság, vagy a munkarend egyoldalú megváltoztatása. Előfordul az érdekképviseleti tevékenységhez szükséges információk megtagadása, a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, a külföldi társaságokban a magyar munkajog alkalmazásának megsértése, a szakszervezeti tisztségviselők munkaviszonyának megszüntetése, az érdekvédők kitiltása a munkahelyekről.

Nyilvánvaló, hogy a szakszervezeti jogok megsértésébe nem szabad belenyugodni. *Fel kell lépni ellenük*, még akkor is, ha ez nem könnyű, mert rafinált módszereket alkalmaznak a jogsértők. Olyat például, hogy a munkáltató a szakszervezet háta mögött egyezséget köt a dolgozókkal, kihasználva attól való félelmüket, hogy elveszíthetik munkahelyüket.

A jogsérelmi ügyek orvoslása érdekében azonban igénybe kell *venni minden törvényes eszközt*: a konzultálást, az egyeztetést, a párbeszédet, a megállapodásokat, a tiltakozásokat, a jogi lehetőségeket, szolidaritási akciókat, a munkaharc keményebb fegyvereit is. A legcélravezetőbb, ha a munkavállalói közösség nem tűri el a jogsérelmet, és *együttiesen* lép fel. Mindezt azonban még tanulni kell. Azért, hogy a mai Magyarországon ne csak a tőke részesüljön védelemben, hanem az is – és az elsősorban –, aki azt megtermeli: a munkavállaló.

AMERIKAI ÉRDEKVÉDŐK MONDTÁK

A napokban – egy szűk körű sajtóbeszélgetésen – alkalmam nyílt találkozni magas rangú amerikai szakszervezeti vezetőkkel. Az amerikai repülőgépgyárak, az űrkutatás, a honvédelem munkavállalóit tömörítő szakszervezet (IAM) négytagú küldöttségét *George J. Kourpias* elnök vezette, kíséretében volt az érdekvédelmi tömörülés jogi és politikai igazgatója, valamint a kommunikációs – és a nemzetközi ügyek igazgatója.

A delegáció vezetőjének tájékoztatójából és az újságírói kérdésekre adott válaszaiból, két olyan témakört érdemes kiemelni, amelyek nekünk is tanulságosak lehetnek. Ezek: a szakszervezetek szerepe mai világunkban, a szakszervezeti egység jelentősége, valamint a szakszervezetek és a sajtó kapcsolata. Mindkét kérdéskörben tetten érhetjük az amerikai érdekvédők gondolkodásmódját, stílusát, szóhasználatát, amelyek átgondolása ugyancsak célszerűnek látszik.

– Tudomásul kell vennünk – hangsúlyozta George J. Kourpias –, hogy a szakszervezetek a globális gazdaság viszonyai között működnek. Ebből egyebek mellett az következik, hogy a szakszervezeti vezetőknek *tudomásuk legjavát* kell adniuk. A változó követelményeknek ugyanis csak így lehet megfelelni, a szakszervezet elleni támadásokra csak ekképpen tudunk válaszolni. Mert támadások vannak. Egy-szerre kell szembeszállni saját munkánk gyengeségeivel és az érdekvédelmi szervezetek *viasszoztatását* célzó törekvésekkel. Felerősödtek ugyanis olyan hangok, amelyek szerint nincs is szükség szakszervezetekre. *Útóték, vágják a szakszervezeteket*. Le kell csapni rájuk – hallottuk. – Mi meg csak védekezünk. Csendben voltunk, meghúztuk magunkat, nem kommunikáltunk megfelelően tagságunkkal.

Ezen kellett változtatnunk. Megszületett egy *kommunikációs program* gondolata, amelyet meg is valósítottunk. Megkérdeztük a tagságot, mit akarnak elérni, milyen legyen a szakszervezet, hogyan kellene kinéznie? Azt válaszolták: erős szakszervezetet akarnak. Olyat, amely *ball* minket.

A tagság kérésének és javaslatának megfelelően új erővel frissítettük fel a vezető testületeket, *több pénzt* fordítottunk a sajtóra és a képzésre. Tettük ezt azért, hogy ellensúlyozzuk a jobboldal törekvését. Azt a szándékukat, hogy a munkavállalók problémáit „töröljék” a képernyőről, s mi jobban be tudjuk mutatni a munkások életét. Ezért felerősítettük a szakszervezeti propagandát és a bizalmiak képzését minden rendelkezésünkre álló eszközzel: kiadványokkal, videókkal, az interneten keresztül és személyes kapcsolatokkal. Nem sajnáltuk az erőt és pénzt ahhoz, hogy a tagság láthassa a szakszervezet vezetőit a televízióban, hallhassa a rádióban, olvashassa az újságokban. Szükség volt arra, hogy közelebb kerüljenek egymáshoz a szervezet dolgozók és a tisztségviselők. S egyáltalán: „szükség van az erős szakszervezetekre, hogy útját állják a kizsákmányoló monopóliumoknak, megfékezzük az amerikai, német, japán multinacionális cégek kapzsiságát, amelyek féltelen mohóságukban kizsigerelik a munkásokat, leszorítják a béreket, alacsonyan tartják az életkörülményeket.”

Nem véletlen, hogy a fenti mondat idézőjelbe került. Jelezve, hogy e kemény és határozott megfogalmazás pontosan, szóról szóra így hangzott el az amerikai küldöttség vezetője szájából, aki Clinton újraválasztásáért küzdő kampánystábjában is jelentős szerepet játszott. Ha nálunk valaki így beszél(re) a multinacionális vállalatokról, bizonyára megkapná a figyelmeztetést, hogy ezzel a hanggal hátráltatja a külföldi tőke Magyarországra áramlását, akadályozza az olyan légkör kialakulását, amely kedvez a nyugati befektetők bizalmának.

George J. Kourpias még azt is elmondta, hogy az acél-, az autó- és gépipari szakszervezetek rövidesen *egyesülni* fognak. A fúziót 2000-ig kívánják nyíltba ütni, s ennek eredményeként az ezredfordulón ők lesznek a *világ egyik legnagyobb, legerősebb* szakszervezete. A globalizálódó világ, az antiszociális piacgazdaság kihívásaira ugyanis nem lehet kellő választ adni szétforgácsolt, gyenge szakszervezetekkel. A multi ellensúlyát csak egységes, erős szakszervezetek képezhetik.

IRÁNY GÖRÖGORSZÁG

A magyar és görög Postás Szakszervezet idén is csodálatos utat szervez kollégáink részére. 1997. augusztus 23. és szeptember 1-je között utazhatnak szaktársaink Hellász földjére, ahol számtalan, egész életre szóló élményben lehet részük. Kényelmes szállóiból kiindulva látogathatják meg Görögország nevezetességeit. Egésznapos kirándulás lesz a híres Meteorákra, megtekinthetik többek között Agathon szent kolostorát, felkapaszkodhatnak a Pélion heggyre fürödhetnek a tengerben, ringathatják magukat a szálloda bárkáiban, elzarándokolhatnak a híres Delphibe.

Athénben megcsodálhatják az Akropoliszt, kiruccanhat-

nak Pircusba, megismerhetik a görög parlamentet. Végül a görög Postás Szakszervezet fogadja vendégül a magyarokat. A búcsúvacsora a Plaka egyik hagyományos görög tavernájában, az Akropolisz lábánál lesz. Az utat ugyan fáradsztó, egy-egy napos buszozással kell tölteni, de a sok látványosság megéri a fáradságot. Az út ára száznégyezer forint, ebben benne van az utazás, a múzeumi látogatások, a programok és a félpanzió. Az utóbbi napi kétszeri étkezést jelent. Jelentkezni lehet még a Postás Szakszervezet Cházár András utcai központjában, Budapest, XIV. Cházár András utca 13. Telefon: 142-8777, postacím Budapest, Pf. 14. 1406.

TATABÁNYA 50 ÉVE

Fodor Zsolt Barnabás, *munkatársunk fotókiállítása is megtekinthető a Tatabányai Művelődési Ház és a polgármesteri hivatal által rendezett „Tatabánya 50 éve” című jubileumi kiállítás keretében.*

MIKOR KÖLTÖZÜNK?

Még novemberi számunkban adtunk hírt arról, hogy az időközben elkészült tatabányai szolgáltatóházba rövidesen beköltözhetnek az 5. sz. posta dolgozói.

A szolgáltatóházban már minden bérlő elfoglalta a helyét – még decemberben –, de a postások még mindig a zsebkendőnyi fémkonténerben kucorognak. A Budapest-vidéki Igazgatóság beruházási osztályán azt a felvilágosítást adták, hogy némi adminisztrációs bonyodalom késlelteti a költözést.

Ezután megkérdeztem Papp Lászlónét, a tatabányai önkormányzat ingatlanhasznosítási irodájának vezetőjét, mi gátolja a hivatal birtokbavételét. Elmondta, hogy még szeptemberben értesítették az igazgatóságot a sikeres műszaki átadásról, és az előzetes egyeztetések alapján készült csereszerződést is elküldték. A megállapodás szerint ugyanis az igazgatóság átadja a városnak a régi hivatal ingatlanát, az új posta 15 éves használata fejében. Az igazgatóság többszöri megkeresésre sem reagált, pedig a pol-

gármesteri hivatalon kívül a körzet képviselője, Fenyvesi Béla is szorgalmazza a költözést.

A helyzet kétségkívül kellemetlen. A posta nem írta alá az üzemeltetési szerződést sem, ebből következik, hogy a fenntartott ingatlan üzemeltetési költségeit kilencedik hónapja a város fizeti a bérlő (?) helyett. Az egész história azért furcsa – mondta Papp Lászlóné –, mert a posta már '90-ben jelezte, hogy a volt munkásórség épületében helyet szeretne. Költségvetési okokból csak '95-ben kezdődhetett meg az átalakítás, akkorra már eldőlt, hogy itt lesz a hivatal.

Ki issza meg ennek a huzavonának a levét? Elsősorban a környék polgárai, akik egy bádogdobozban intézhetik ügyeiket, a dobozban dolgozó postások, a város lakói, akik fizetik az üzemeltetési díjakat, és végül a POSTA, mert méltatlan körülmények között fogadja ügyfeleit, s dolgoztatja alkalmazottait – presztizsveszteség ez a javából.

dorzsolt

A BALFÁCÁN RABLÓ IS FÉLELMETES!

Február 14-én 16 óra 30 perckor segítségkérés érkezett a tatabányai rendőrkapitányság ügyeletére. A jelzés szerint a környei postahivatalt próbálta meg kirabolni egy símaszkos fiatalember.

A posta dolgozói így emlékeznek az esetre: a hivatal már bezárt, az ilyenkor szokásos munkák folytak, az anyagot készítettük elő indításra. Váratlan recsegés-ropogásra lettünk figyelmesek, valaki feltépte a bezárt szolgálati bejáratot, s egy álarcos férfi ugrott a helyiségbe. Csak azt kérdezte: hol a pénz? Ezután láthatóan elbizonytalanodott, amikor észrevette, hogy öt postás serénykedik a hivatalban. Valószínűleg kevesebb emberre számított, mert sarkonfordult és „elhúzta a csikot”.

– Mikor fogták el a rablót?

– Húsz perc múlva! Azonnal riasztottuk a rendőrséget, egyik kolléganőnk az utcán kért segítséget egy kerékpárostól, aki követte a rablót, s látta, hogy autó várakozik rá. A férfi

a kocsinál kabátot cserélt. Nem tudni mi okból, de gyalogosan folytatta az útját, a távolsági busz megállójához ment. Közben kiderült, hogy van még egy társa. A három fickó egymástól függetlenül mozgott a faluban, de mindannyiukat szemmel tartotta valaki. Egy fiatalember rádiótelefonnal kapcsolatban volt a rendőrség ügyeletével, ahonnan „egyenest adásban” irányították a kiérkező rendőröket. Ügyszólván „távírányítással” fogták meg a három zsványt.

– Most már nyugodtak lehetnek miattuk!

– Annyira azért mégsem! Ügyszólván hamarabb kijöttek a rendőrségről, mint mi. Szabadlábban védekeznek. Úgy hallottuk, hogy még csak nem is rablási kísérlettel vádolják őket, hanem garázdasággal, vagy valami hasonlival, mert fegyverük nem volt, és sem testi, sem lelki erőszakot nem alkalmaztak. Akármit mond a jog, mi itt nagyon megijedtünk, és azóta is félünk, ha idegen jön be a hi-

vatalba. A történetek óta a falubeliek is jobban megfigyelik az idegeneket, nőtt az összefogás, de a gyanakvás is... A három férfi azóta is állandó vendég a faluban, folyton a presszóban vannak, pedig nem környeiek.

– Veszélyes manapság postásnak lenni...

– Ezt mi is tudjuk, de ezek az emberek veszélyesek a társadalomra, a lakosság nehezen emésztí meg, hogy szabadon lófrálnak. Legközelebb fegyvere is lesz a támadónak, talán még használja is.

A Komárom-Esztergom megyei napilapban, a 24 Órában napokkal az eset után jelent meg egy írás, miszerint a rendőrség alig fél órával a jelzés után elfogta a rablót és társait. A teljesítmény kétség kívül elismerésre méltó, de mire a cikk megjelent, már a presszóban vigyoroghattak a körzeti megbízott képébe.

(A nyilatkozó postások nevét kérésükre elhallgatjuk.)

Filipsz

CSATKA - ZSÁKUTCA?

Csatka híres búcsújáróhely a Bakonyban. Szeptember elején a faluba tömegesen érkeznek a zárándokok, elsősorban a romák! Kilónyi arannyal felékszerezve, tarka, virágos szoknyaikban vallásos énekeket kántálnak az asszonyok, míg uraik nagyot harapnak a sültkolbászból és elégedetten nyugtázzák a Mercedesre vetett irigy pillantásokat. Ilyenkor ezrek fordulnak meg a faluban. Az alig több, mint 300 itt-lakó várta a tavaszt. A tavaszvárás itt nem jelentéktelen dolog, mert a Komárom és Veszprém megye határán lévő településnek sok gondot okoz a tél. Csatkát egyetlen úton lehet megközelíteni. A sors különös szeszélye és a két megye közötti „párbeszéd” folytán a falu egy zsákutca végén fekszik. A postahivatal vezetője Fojtyik Jánosné, íróasztala mellett egy régi megsárgult tábla: A postás jó munkája – a Posta jó munkája.

– Nagyon régi ez a tábla, eszembe sem jut levenni. Miért is venném le, hiszen igaz! – mondja a hivatalvezető.

– Csatka csak földrajzi értelemben van zsákutcában?

– Tény, hogy a Bakonyban egy kis havazás már komoly gondokat okoz, de más értelemben nem érzem igazán zsákutcának. Igaz, hogy itt semmilyen munkahely nincs, de a munkaképes lakosság nagy része állásra talált a móri kábelüzemben és a környék többi településén. Aránylag kevés a munkanélküli, sok nyugdíjasunk van.

– Ez a forgalomban is mutatkozik?

– Ezek ellenére is van forgalmunk, az OTP részleteket, a számlákat fel kell adni, és leveleznek is... Most év elején többen adják fel biztosítási díjaikat.

– Szereti a munkáját?

– Szívesen csinálom, kötődöm a Postához. 1984 óta vagyok postás, annak ellenére, hogy az „Isten háta mögött” va-

gyunk, azóta javultak a körülmények. Egy roskadozó parasztházban működött a hivatal, most a Polgármesteri Hivatal épületében vagyunk. A fűtés is korszerűsödött, rövidesen felváltja az olajkályhát a gázfűtés. Persze ez nem a Posta, hanem az önkormányzat érdeme.

– Tagja a szakszervezetnek?

– Már nem. Valahogy elvesztettük egymással a kapcsolatot, de olvasom, hogy dolgozik, működik. Tudom, hogy fontos szerepe van a bértárgyalásokon, de érdemes lenne olyan apróságokra is figyelni, mint az egyenruhánk. Az ing anyaga olyan hideg, hogy nem tudom hordani, a kézbesítőknek készült bundacipő meleg ugyan, de olyan síkos a talpa, hogy nem lehet benne járni. Általában megvannak a munkafeltételek, a hivatal bútorai kielégítőek, még egy-két szekrény kelle-ne, hogy az iratokat megfelelően tudjam tárolni.

– A búcsú biztosan növeli a forgalmat...

– Semmilyen forgalomnövekedést nem jelent. Átmennek a falun a Szentkúthoz és be sem jönnek. A nagyobb jövésménés inkább hétvégén van, amikor zárva vagyok. A zárándokok nem levelezni, vagy pénzt feladni jönnek Csatkára.

– Nem érzi magát úgy, hogy el van zárva a világtól?

– Nagyon szeretek falun lakni, nem vágyom a városba. Ismerem az embereket, ők is engem, nyugalom van s béke.

– Azt mondta, szereti a munkáját. Ha vállalkozásban kellené csinálni, folytatná?

– Ez már nem azon múlik, hogy szeretem-e, vagy sem. Gondosan ki kell számolnom, ha nekem kell fizetnem a bérleti díjat, a gázt és az egyebeket, mennyi marad meg. Ez már túl van a szakma szeretetén, ez gazdasági kérdés!

Fodor

BOMBA ÖTLET

Mint a bomba, úgy robbant egykor a Kommunista Kiáltvány megjelenése, s a robbanást követő tűz – mint a kísértet – bejárta Európát. Aztán Marx és Engels után jöttek még újabb bombaszakértők, de némelyikükről kiderült, hogy tehetségükből legfeljebb egy-egy gyenge petárdára futja. Az elmúlt száz év legnagyobb bombáját Lenin bütykölte össze, honfitársai is, mi is nyögtük a detonáció okozta kárt és rombolást néhány évtizedig.

Mostanában újra gyakran hallani robbanásokat. Az autók alá gurított jugoszláv gránátok pukkanásait a fel-fújt papírzacskó hangjára emlékeztető parlamenti sziporkázások puffanásai nyomják el, de az év robbantási kísérlete mindent felülmúl.

Az úgy történt, hogy hősünk gondosan becsomagolta Lenin válogott műveinek egy példányát, mellékelte egy doboz súrolóport, majd bevonult a kísérlet színhelyéül kiszemelt postahivatalba. Megfenyegette a postásokat, hogy amennyiben

nem kapja meg a fellelhető összes készpénzt, felrobbantja Lenint és a Hyperdolt. Az egyik ügyfél felkente a falra a robbantási szakembert, aki hiába nyomkodta a detonátornak kinevezett skatulyát, semmi sem történt. Szegény ember nem tudta, hogy döglött bombával próbálkozik, s ez súlyos tájékozatlanságra vall. Eszembe jut Rajkin örökbecsű tanmeséje arról az értekezletről, ahol az erdei állatok megválasztották a nyulat a legerősebb állatnak. A medve nem volt ott az értekezleten, ezért tévedésből agyonütötte a nyulat. Robbantási szakemberünk is távolmaradt a legutóbbi szemináriumról, így nem tudhatta, hogy már nem Lenin a legerősebb, s bombáit is rég hatástalanították, s ezt már a mellékelt súrolóporral sem lehet el-sikálni.

Bár... úgy hallottam van még itt-ott egy-egy éles példány.

Fodor Zsolt Barnabás

GYERMEKNAP A SZIGETEN

Családi véradónap és gyermeknap volt a Margitszigeten május 24-25-én.

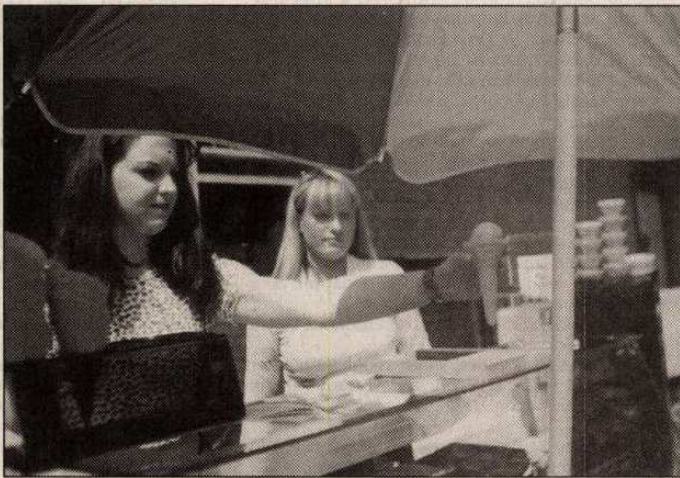
- A Családi véradónap főszponzora a Posta
- 1427-en jelentkeztek véradásra
- a gyerekeknek vetélkedőket rendeztek a postások
- alkalmi posta működött
- a változó időjárás ellenére sokan voltak

Kép és szöveg: Kis László

KULTÚRA, SÖR ÉS FAGYLALT

Nagyszabású kétnapos Jazzhangversennyel megkezdődött a Postás Művelődési Központ szabadtéri színpadának és kertjének nyári rendezvénysorozata. A kertben, illetve a díszteremben fel-lépő együttesek és szolisták nevét felsorolni túl hosszú lenne, de hogy hazánk kiválóságai léptek fel, arra bizonyíték a közönség részéről megnyilvánuló óriási érdeklődés, s a további programok jegyeinek elővételben való vásárlása.

A szó szoros értelmében újjávarázsolva fogadja a felüldülni vágyókat a római parti Postás Üdülőtelep. S talán csak a fák maradtak régi állapotukban. S ami talán külön dicséretet érdemel, hogy szezonnyitásra minden készen állt. Ezután nem kell tartani attól, hogy a zuhanyozókból elfogy a melegvíz, és sörkedvelők a büfében mostantól friss csapolt sört kortyolgathatnak. A fagyalt pedig egyenesen csodálatos. Maradjon is így.

HORDALÉK

MIRE ELÉG?

Az egyik vidéki nagyvállalat az elmúlt két évben 6 milliárd forint veszteséget halmozott fel. Mivel a cégről még a laikusok is tudják, hogy ebben az iparágban hiányt termelni már-már művészet, az igazgató erősen kapaszkodó ujjait lefesztegették az íróasztala széléről és elzavarták. Ne gondolja senki, hogy megúsza büntetés nélkül! Az 50 millió végkielégítés helyett, amire igényt tartott, mindössze harmincötöt kapott.

Számoljunk egy kicsit! Ez a pénz a mai minimálbérrel számolva 171 évi fizetés. Számolhatunk egy fiatal középiskolai tanár, vagy egy átlagos postás fizetésével is, nekik 116 évre lenne elég. Egy vidéki városban 30 lakótelepi lakásra futná belőle és 700 frissen belépő postás teljes ruhátárára elég lenne. Jussanak eszünkbe a nyugdíjasok is. Végtelen nagylelkűséggel 11.500 forintban határozták meg a nyugdíj minimális összegét, így a szeretteti igazgató egy idős ember 253 évre járó pénzét tette zsebre.

Inkább azt kellene számolnom, hogy mennyivel kapott kevesebbet? Rendben: 73 évi minimálbérrel, 50 évi postásfizetéssel, 13 vidéki lakás árával, 108 évi minimálnyugdíjjal lett szegényebb. És mi?

KUTYAVILÁG?

Sopánkodunk, hogy fogy a népességünk. Na, úgy népszámlálás környékén nem lesznek drámaiak az adatok, mert utánpótlásunk rendesen van. Egyre több polgártársammal találkozom, aki az ősi magyar Csang, Vong, vagy Kongoto nevet viseli. De mivel foglalkozunk mi, magyarok, ami elvonja figyelmünket a szaporodással járó, egyébként nem kellemetlen tevékenységtől? Ma rájöttem. Az egyik kutyatáp reklámszövege világosította meg elmémet. Íme: Kutyát tartani olyan, mintha az embernek több gyereke lenne. Úristen! Lehet, hogy ennek dőltek be oly sokan? Szólni kellene már nekik, mielőtt az utcára vonulnának követelni a kutyával való házasodás jogát, és direkt módon próbálnának meg utódlásról gondoskodni!

ÜVEGZSEB

Mennyi önfeláldozó ember gondoskodik rólunk! Csupaszív képviselők, akik a választópolgárok boldogulásáért az elszegényedést is vállalják. Ha most valaki azt hiszi, hogy ironizálok, téved, állításomra bizonyítékok vannak.

Még 1990-ben riportot készítettem egy képviselőjelölttel. A találkozónk helyére hatalmas církálóval érkezett, öltönye többbe került, mint az én egész ruhatáram, elmondása szerint több ingatlana volt az ország legdrágább helyein. Eltelt hét év, megszavazták a vagyonbevallási kötelezettséget. Az egyik megyei lap felkérte a terület képviselőit, ha tiszta a lelkiismeretük, tegyék közzé vagyoni helyzetüket. Képviselőnk tájékoztatta a lapot: van egy fél lakása, egy fél autója, slussz. Még az OTP-ben sincs egy fityingje sem. Természetesen bizalmas közlésnek szánta, a közzétételt megtiltotta. Ugyanakkor sikerült megtudni, hogy a parlamentben leadott nyilatkozatában ez a fél ház és fél autó sem szerepel.

Ennyire ráfizetéses lehet a képviselőség, hogy Budapestre fél autóval utazik?

KI SÁROS?

Az utóbbi időben mintha alábbhagyott volna az iszaphírköztés Simsa Péter, az Egészségügyi Önkormányzat feje, és Cser Ágnes, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár vezetője között.

Simsa azzal vádolta Cser Ágnest, hogy herdálja az OEP pénztét, hiányzik belőle a szakértelem, különben is, miért kellett 250 millióért működésképtelen vényazonosítási rendszert vásárolni? Cser Ágnes tágra nyitotta ábrándos szemeit, ő ott sem volt, amikor a disznóságok történtek, Simsa összeférhetetlen, a számítógépes rendszer a kivitelező hibájából rossz.

Aztán Simsa egy útkeresztződésben úgy tízmillió forint értékben összezúzott néhány autót, a vényazonosító-rendszert elkészítő cég vezetője is közöttük, csak be kellené kapcsolni a számítógépeket.

Simsa Péter most jobbnak látja hallgatni, az ábrándos szemű Cser Ágnes sem hallatja hangját. Ebben a csendben szép lassan napi 15 millió csorog ki a kasszából a nem üzemelő számítógép miatt. Van miből finanszírozni, hisz ma már csak az akváriumi halak után nem kell TB-t fizetni. Igaz, közben a páciens veszi meg a patikában a gipszpólyáját, és a kórházi koszt már-már egy kambodzai foglótábor ellátására emlékeztet.

APRÓPÉNZ

Amióta az ABC áruházak mellett megnyíltak az alagsorban, garázsokban, bódékban rugalmasabb nyitvatartási idővel működő boltocskák, elkényelmesedtem. Nem rohanok, hogy az éjszakai munkámhoz szükséges fogalmazáskeresőket, a cigarettát és a kávé megvásároljam, hiszen ezt megtehetem este kilenckor is. Az egyik ilyen üzletben voltam tanúja egy érdekes jelenetnek.

A sor elején illatozó festett szőke márkás italokat vásárolt. Vett hozzá néhány doboz drága cigarettát is - hiába, tovább maradtak a vendégei. A boltos kiszámolta a portéka árát, majd kotorászni kezdett a pénztárgép fiókjában, hogy visszaadja a szőkeknak járó százegynéhány forintot. A szőke nagyvonalúan intett: hagyja csak! Nem képzeli, hogy apróval terhelem a zsebem?

Belegondoltam. Manapság az ilyen szőke, vagy a férje vállalkozásában ennyi pénzért egy órát dolgozik az alkalmazott. Vannak nyugdíjasok, akik egész napi étkezésükre nem tudnak ennyit áldozni. A mozgáskorlátozott több mint tíz kilométert utazhatna Trabantján, ezen az áron.

Eszembe jut a milliomos intelme: fiacskám jegyezd meg, aprópénz nincs, csak pénz van!

Fodor

Rákóczi Margit

JÓ, HA TUDJA...

● ● ● ● hogy, az 1997. január 1-jei energia-áremelés hatásainak mérséklésére lakossági támogatást lehet kérni az „Energia Alapítvány”-tól. (Címe: 1095 Budapest, Mester utca 7. Telefon: 218-0005, Fax: 218-0001) A szociálisan rászorultak a villamos energia lakossági támogatásához a szükséges adatlapot az önkormányzatoknál, illetve az áramszolgáltatók ügyfélszolgálati irodáiban szerezhetik be.

● ● ● ● hogy, az orvostudomány évtizedek óta kutatja a vér koleszterinszintje és az egyes érrendszeri betegségek közötti összefüggést. Ha magas a koleszterin koncentrációja a vérben, akkor ezzel arányosan az erek falában lerakódik. Így jön létre az ereket szűkítő érmezsenedés, az artériák rugalmas falának megkeményedése, merevvé, törékennyé válása. E folyamat következménye – többek között – szív koszorúereinek elmeszesedése, és az agyérelmeszesedés. Az ér rugalmasságának elvesztése miatt az erek törékenysége fokozódik, így például – különösen, ha magas a vérnyomás – az agyvérzés könnyen bekövetkezik. A szervezetben a koleszterin két forrásból ered: a máj állítja elő, illetve a táplálékkal kerül a szervezetbe. A zsíros táplálék, sok alkohol, máj-, pajzsmirigy- és vesebetegség, vagy cukorbetegség növeli a vérben a koleszterintartalmat. Abban az esetben, ha a magas koleszterinszintet nem valamilyen betegség okozza, a legfontosabb a táplálkozási szokások megváltoztatása: ajánlottak a rostús ételek, a korpá és a gyümölcsök. A sovány tej- és tejtermékek, valamint a sovány hús és húskészítmények. A csirke és hal inkább párolva, mint sütte. Ajánlottak továbbá a kenyérfélék, a liszt, a rizs, a burgonya. A tésztaféléket is nyugodtan lehet fogyasztani, ha ezek kevés tojással (tojássárgájával) készültek. Ma már kapni – és nem drágán – koleszterinmentes tésztaféléket is. Természetesen ajánlottak a zöldségfélék, melyek egyáltalán nem tartalmaznak koleszterint.

● ● ● ● hogy a befőttek, a lekvárok, a savanyúságok nem tárolhatók időtlen időkre. Általában két évnél tovább nem tanácsos eltenni, mert idővel zamutukat elvesztik, vitamintartalmuk csökken, és az elrett gyümölcsök megpuhulnak. Kivételt képez a bírskompót és a narancsdzsem, ezeknek használnál az állás. A befőztött gyümölcs, zöldség az egészségre több év után sem ártalmas, ha a tetején nem jelentek meg a penészgombák.

● ● ● ● hogy a cukorbeteg, fogyókúrázó számára cukor nélkül is konzerválhatunk gyümölcsöt, de két-szer annyi ideig kell gőzölni, mint a cukorral elrettet. Tanácsos a gőzölést másnap megismételni. Gondosan vigyázzunk arra, hogy a gyümölcsöt a lé alaposan ellepje! Jól tartósít az is, ha üvegenként a befőtt vagy a lekvár tetejére 2-3 kiskanál rumot öntünk vagy eltevés előtt tiszta szesszel, illetve rummal öblítettük ki az üveget.

● ● ● ● hogy Budapesten, a Postás Művelődési Központban (VI. Benczúr utca 27.) 1997. június 18. és augusztus 28. között ez évben is megrendezik a „Benczúr-kerti esték”-et. A korábbi években fellépő sikeres zenekarok mellett új nevekkkel is találkozhat a zenét kedvelő közönség. A „Benczúr-kerti esték” sorozatát június 18-án (esőnap 19-én) 20 órakor a BUDAPESTER KLEZMER BAND nyitja meg. Ez alkalommal a büfé kóser itallal és süteményekkel, az étterem 17 órától zsidó ételkülönlegességekkel várja a vendégeket. A MATÁV SZIMFONIKUS ZENEKAR „Szimfonikus est”-jére július 10-én kerül sor Vasady Balogh Lajos vezényletével. Az est szólistája: Szecsődy Ferenc. Műsoron Csajkovszkij: Hegedűverseny, Sibelius: Finlandia – szimfonikus költemény és Liszt: Les Preludes.

● ● ● ● hogy a Postai és Távközlési Múzeumi Alapítvány diósi Rádió és Televíziómúzeum rádiókészülék gyűjteménye kiegészítésére 1932 előtt Magyarországon készített, gyári vagy kisipari előállítású, telepes vagy hálózati működtetésű elektroncsöves (lámpás) rádióvevő-készülékeket és önálló kiegészítő rádiótermékeket keres. A bejelentéseket és ajánlatokat – a készülékek megnevezésével – a Postamúzeum címére: 1061 Budapest, Andrassy út 3., postacím: 1372 Budapest Pf. 441. kell beküldeni. Telefon: 268-1997.

JÖVENDŐT ÜLTETNI

Budapesttől 25 km-re, magyar, német, és tót anyanyelvű falvak között az 1700-as évek elejétől – feltehetően 1707-től – létezik egy hagyományörző, még ma is kétnyelvű, kicsiny szlovák település: Pilisszántó.

A kétnyelvűsége nemcsak a települést jelölő tábla (Pilisszántó – Santova) utal, hanem a középületek felirata és az utcán egymással anyanyelvükön – szlovákul – beszélgető emberek.

Ebbe a magyar-szlovák faluba érkeztek meg 1997. április 26-án a Postás Művelődési Központ Nyugdíjas Klubjának kirándulói, hogy a pesti postások saját szemükkel és fülkkel győződjenek meg arról a szülőföldszeretetről, mely kisugárzik L. Gál Éva, Malt László, Szőnyi József közelmúltban megjelent falumonográfiájából. E szerzői hármashból Mali László helytörténész és Szőnyi József polgármester fogadta és kalauzolta a postás nyugdíjasokat, akik a falu megismerésén túl köszöntötték és tiszteletbeli „Benczúr Nyugdíjas Klub” taggá fogadták a 77

éves Schrupp Hermína nyugdíjas postavezetőt, ki 1957-ben itt, ebben a faluban talált munkalehetőséget és otthont. A hányatott sorsú nőt a falu befogadta, megszerette, és 40 év után ma is ő a falu Herminkája, Herminka néni, akihez tanácsért, néhány kedves szóért, megértésért mindig be lehet térni.

A Pilisszántóról szóló szép kivitelű könyv szerzői a postás nyugdíjasok előtt bebizonyították, hogy könyvük mottójául választott idézetben foglaltakat komolyan veszik:

„Kinek nincs múltja, bová ülteti a jövendőt? Mely mélyebb földet kíván mint a jelennek arasznyira bató kerge!”

Írta Hunfalvy János, több mint 100 évvel ezelőtt.

Ma, 1997-ben, még állnak a múltat idéző épületek. Teljes pompájában megvan, és a

jövő generációjának második otthonául, vagyis óvodául szolgál az 1826-ban épült Baross-kastély, a Trencsén megyéből származó Baross Endre hajdani tulajdona. E család tagjai közé tartozott Baross Gábor, volt m. kir. kereskedelmi miniszter is.

Hatalmas épületömbjével üresen, kísértetkastélyként emelkedik a falu fölé a Pilis-hegy tetején álló 1895-ben épült Orosdy-kastély, mely erősen megsínylette a II. világháborút, a háború utáni kifosztást, az 1953-as rendbehozatalt és az 1993-as privatizációt.

Őrzi és visszaidézi a múltat az 1759-ben épült templom két sarkánál álló római mérföldkő és a temető 50-100-150 éves sírjai, sírkövei, melyeknél ma is van friss virág. Itt áll a régi temetőben Berő Pál volt kántortanító és postamester sír emléke. Ő volt az a házban, kinek lakásán, az iskola épületében működött 1884 és 1922 között Pilisszántó első postája. Emlékét a temető és a falumonográfia őrzi.

Rákóczi Margit

VISSZAEMLEKEZÉS

1957

A POSTÁS KÓRHÁZÉRT

Központi vezetőségünk programjában szerepel, hogy újból fel kell állítani a Postás Kórházat. Szakszervezetünk és a posta vezetői mindent elkövetnek, hogy a dolgozók e régi kívánsága megvalósuljon. Komoly lépést jelent az, hogy kormányunk hozzájárulásával a posta bélyegsorozatot bocsátott ki a „Postás Kórház felszerelésére” címmel.

Ezen feláras bélyegsorozat bevételeiből fogjuk a Postás Kórház berendezéseinek költségeit részben fedezni. Most tehát rajtunk, főleg a postaforgalmi dolgozóinkon múlik, hogy a megjelent bélyegsorozatokból minél többet adjanak el és ezzel növeljék a kórház felszerelésének anyagi fedezetét.

Dolgozónk lelkesen fogtak ehhez a munkához. Ezt bizonyítja pl. az, hogy a szakszervezet Bélyeggyűjtő Köre a Jármutelepen a Munkás-klubban bélyegkiállítás rendezett. Az itt felállított alkalmi postahivatal már az első napon 75.000 Ft értékű bélyeget adott el. De hasonló értesüléseink vannak azokból a hivatalokból is, melyek a bélyegeket árusítják.

Tekintettel arra, hogy a bélyegsorozat felára a postás dolgozók szociális helyzetének megjavítását célozza, felkérünk minden szakszervezeti aktivát, de ezen túlmenően minden postás dolgozót, hogy a bélyegsorozat terjesztésében lelkesen vegyen részt.

1967

MÉRLEGEN AZ ÁTSZERVEZÉSE

A közelmúltban a műszaki végrehajtó szervek átszervezésének tapasztalatairól szóló tájékoztató jelentést elnökségünk ülésén. Az átszervezés sikerült elemi a végrehajtó szolgálat vezetési színvonalának emelését...

...több, a dolgozókat érintő probléma megoldására is sor került. Így a Postavezérgazgatóság szakszervezetünkkel egyetértésben rendezte a

távközlési üzemek dolgozóinak a munkaruha-ellátását. A bérfezltséget – az alaphérek emelésével – lényegében rendezték...

...Az eredmények mellett néhány megoldásra váró feladatról is szolt a tájékoztató. A változó munkahelyi átalány bevezetésével például bérfezltség keletkezett a távközlési üzemek órábérés dolgozói és a volt szakaszkezelő vonalfelvigyázók között. A munkaruha-ellátást a hálózati építő üzemeknél még ez évben rendezni kell. Fontos, hogy a változó munkahelyen foglalkoztatott dolgozók szociális és munkakörülményeit a III. ötéves terv időszakában munkásszállások létrehozásával, valamint az öltöző- és lakókocsik beszerzésével jelentősen javítsák. Nem kielégítő a tervszerű megelőző karbantartás hatékonysága sem. Mivel a körzet-mesterek lényegesen magasabb szintű feladatokat látnak el, mint a volt vonalfelvigyázók, az elnökség javasolja: szervezzék meg szakmai továbbképzésüket.

1977

MIT VÁLASZOLNAK A POSTA VEZETŐI AZ IFJÚSÁGI PARLAMENTEKBE ELHANGZOTT KÉRDÉSEKRE?

Juhari István oktatási ügyosztályvezető:

...Egy hallgató képzési költsége (bérrel együtt) másfél év alatt mintegy 90 ezer forint volt, most az egyéves tanfolyamon pedig 60 ezer forint. A fiatalok megérthetik tehát, hogy ilyen sok pénzért azért képezik őket, mert szükség van rájuk...

...Elkészítettük a besorolásokat. A kézbesítők például a betanított munkás kategóriába tartoznak, a segédtiszt munkakörben dolgozók pedig a szakmunkás kategóriába és a csomagrakodók a segédmunkásiba. Összeállítottuk a továbbképzési tervet. Eszerint 45 ezer dolgozónk továbbképzéséről kell gondoskodnunk. A tiszti tanfolyamot végzeteket a középfokú kategóriára vonatkozó feltételek mellett kell tovább képezni. Mindezeket a postavezérgazgató utatitása szabályozza, amely 1976 óta van érvényben. A postaszerveknek ötéves továbbképzési tervet kell készíteniük az utatitás alapján...

POSTARABLÁS LETT BOGÁRÉK VESZTE

Az 1860-as évek második felében és az 1870-es évek elején a máig is gyakran emlegetett híres, hírhedt Bogár Imre és bandája tartotta rettegésben a Duna-Tisza közét. Izsáktól Kecskemétig és Tiszlától Dabásig megzsalálhatatlan haramiátettet követtek el. Az első időkben a banda szigorúan családi alapon állt, amelyet Bogár Imre és öt fia: Jakab, Miksa, Imre, Sándor és János együttesen tett ki. Állatlopásokat, mindenekelőtt ló- és szarvasmarha-eltulajdonításokat vittek véghez nagy ügyességgel és hozzájárítással.

Az orgazdától dőlt a pénz. Az ebül szerzett bankók azonban nem sokáig melegekdték a Bogár fiúk, vagy ahogyan arafelé leginkább emlegették őket: a Bogarak pénztárcájában. A duhajkedvű betyárok a hozzájuk csapódó potyázókra, no meg a könnyen kapható nocsékre két marékall szórtak el a pénzt. A csárdákat látogató öblőstorkúak azt vallották, hogy „Az a vivát, aki bor ád!” És a Bogár fiúk nem sajnálták a bort a pusztai borszáktól. Csakhogy a nagy ivászatok, meg a gyakori bujálkodás nagyban rontották a banda fegyelmét. Az öreg Bogár egyre inkább úgy érezte, hogy tenni kellene valamit a fegyelmegszilárdításáért. A családi kompánia ellen azonban képtelen volt megfelelő eréllyel fellépni.

Egy napon az öreg Bogár Imrénék feltűnt a pusztai csárdában egy jódarab, látszatra is keménykötésű, markánsarcú legény. A vén betyár jó szemű volt. Hamar észrevette, hogy a legényt nagy bánat gyöttri, és tudta, hogy az ilyen lelkiállapot a legalkalmasabb a férfiembert betyárrá szegődtetni. Azonban nem siette el a dolgot. Hagyta, hogy a legény hadi főjön a saját levében, ő meg elkezdett a fickó iránt serényen érdeklődni. A potyán kapott bor kitűnően oldotta a nyelvet, s így az öreg Bogár megítélte, hogy a fiatalember nem más, mint a császári seregből nemrég leszerelt kiszolgált katona, Dönti Péter, akit roppant szerelmi bánat gyötört, mert a Dabas környéki tanynavilág legszebb lányába, a világszép Gergely Juciba szerelmes. A lány azonban azt hebrencskedte a dabasi piacon, hogy neki a jóképű és hetyke legény mégsem kell, mert öreg hozzá.

Öreg Bogár Imre esztét az élet az évek során észre fente, így hát egyből rájött, hogy a 20 év körüli szép Gergely Jucinak nem az a valódi kifogása, hogy a 30 éves Péter öreg hozzá, hanem a legény pénztárcáját találja vékonyk. Az ilyen ritka szépségnek az kell, hogy tejbé-vajba fűröszkék és ne kelljen fogához vernie a garast. Ha a legénynek módja teremődné, bizonyára meglágyulna a lány szíve iránta. Már pedig ha így áll a dolog, azon segíthetünk! Egy szép napon megszólította a búslakodó legényt:

– Hát kendőt mifele bú járja, öcsémuram? Úgy ül itt, mint akinek móghalt valakije!

– Nekem ugyan nincs, akim móghaljon, mert hisz egyedül válek teljesőn. Aki viszont valakim löhetne, ahhoz még a szegénységőm állit akadályt.

– A mán baj kelmődnék, de a szegénységőn löhet segíteni, ha az embő maga is úgy akarja!

Ilyenképpen indult a társalgás, aminek a vége az lett, hogy Dönti Péter felcsapott betyárnak, beállt a Bogár Imre bandájába. Hamarosan követte őt ebben Baski Gyurka is, aki a nők iránt igen nagytermészetű legény volt, de sikereit a pénztárcája nagyon hátráltatta.

A Bogár banda, vagyis a Bogarak létszáma így már nyolcra nőtt. Az öreg Bogár hamar rájött, hogy a katonaviselt Dönti Péterrel jó vásárt csinált, hiszen az elszánt és vakmerő férfi, egyben kitűnő fegyverforgató, ügyes szervező és rátermett vezető.

Ez köll nekem! – gondolta. – Ez a fiú az én befolyásom alatt a legjobb vezére löhet a csapatomnak!

Az öreg addig morfindirozott, hogy végül Dönti Pétert a banda élére állította. A Bogár fiúk nem vették jónéven apjuk döntését, de bele kellett törődniük. A katonás férfi rövid idő alatt ráncba szedte társait és vezetése alatt a banda egyik sikeres haramiakciót a másik után vitte véghez, s a kapzsi Gergely Jucinál is hirtelen megnövekedtek szerelmi esélyei. Jucika ugyanis – ha nem is verte dobra, de – módfelett szerette a pénzt és a cicomát. Azzal meg tisztában volt, ha ügyesen elri-szálja magát Péter előtt, annak hamarosan kosárnyira nő a feje a vágyakozástól. Ebben nem is tévedett, hiszen a legény úgy találta, hogy a szép Jucinak olyan hegyes a járása, mint a legjobban kitanult katonalónak. Ettől viszont úgy lázba jött, hogy alig bírt magával. Úgy érezte fabatkát sem ér az élete, ha ezt a gyönyörű lányt nem szerezheti meg magának. Nem sajnált hát semmi áldozatot a sok ajándék, úri csesebecse és a pénz meghozta az eredményt. Az addig lenézett legény egy csapásra nagy tekintélyű férfivá, kellemes gavalérrá lépett elő, Jucika érdeklődése és hajlandósága úgy nőtt a szerelmes betyár iránt, ahogy annak a bukszája vastagodott. Péter lelke meg közben a boldogság magas régióit bejárta, s ha csak tehetett, adózott Jucika gyönyörű bájainak.

A betyárélet azonban nemcsak bujálkodásokból állt. Állandóan menni kellett egyrészt újabb zsákmányszerzésekre, másrészt azért is, hogy az üldözők elől egérutat nyerjenek. Így hát a szerelmeskedésben telhetetlen betyárnak is be kellett érnie annyival, amennyit egy-egy lopott pástörőra megengedett.

Ez sem tartott azonban sokáig, ugyanis a banda szerencsésillaga hirtelen zuhanni kezdett. A pusztán marhavész tört ki, s emiatt a hatóság teljes állatárzatot rendelt el, aminek a végrehajtását szigorúan ellenőrizték. Ezzel viszont Bogárék lehetőségei egycsapásra megszűntek. A nagylábon éléshez hozzászokott haramiák életmódjuk folytatásához kénytelenek voltak új pénzszerzési forrás után nézni. Ekkor vakmerő ötlettel postarablásba vágat bele, csak hogy ehhez sem gyakorlatuk, sem tehetségük nem volt.

A Bogarak az Izsáktól Kecskemétre tartó postai szállítmányt támadták meg, amit azonban három lovas katona kénált, akik bánni tudtak a fegyverrel és ráadásul nem jiedtek meg az árnyékuktól. A

tűzharcban Bogárék ugyan mindhárom katonát lelőtték és tízezer forintot elraboltak. De a harcban az öreg Bogár, meg két fia, Sándor és János halálós lövést kapott, ráadásul Baski Gyurka is súlyosan megsebesült. Ezzel a banda olyan vereséset szenvedett, amit soha többé nem tudott kiheverni.

A tízezer forintos óriási zsákmányon öten osztzkodtak, de sorsukat sem kerülhették el. Az egyik alkalommal az őket szorongató pandúrok elől menekülve, Bogár Imre alatt a ló hirtelen felbukott, őt elfogták, majd egy hét múlva ki is végeztek.

A túlélő Miksa és Jakab, testvérük haláláért Dönti Pétert okolták, mivel Péter rossz lovát Bogár Imre jó lovával kicserélve menekült meg az üldözők elől. A két testvér bosszút esküdött, és Dönti Pétert a pusztai kútnban, egy reggel holtan találták. Ezután a szép Gergely Jucit is elveszejtették, nehogy árulójuk lehessen. De Balla Károly csendbiztos egy éjjel, tucatnyi pandúrral megjelent azon a tanyán, ahol a három betyár: Bogár Miksa és Jakab, valamint Baski Gyurka a szép 26 éves özvegy Darannál szórakozott.

A csendbiztos bezörgött. Az ajtóban a szépasszony jelent meg.

– Ki van nálad, Orzse?

– Nincs itt senki, komiszárus uram. Tessék, kerüljön beljebb!

Balla két emberével lépett a pitvarba, a többi pandúr kint maradt. Alig lépték át a küszöböt, gyufát gyújtottak, ám abban a pillanatban lövések dördültek. A két pandúr holtan rogyott össze, de a csendbiztosnak szánt golyó nem talált. Ő viszont, nagy ravaszul, éles jalkiáltással arca bukkott és mozdulatlanul terült el. Bogár Jakab és Baski Gyurka gyorsan kiugrottak a házból, lóra kaptak és elvágattak. Szökésüket elősegítette, hogy a lövésektől a csendbiztos és a két pandúr lóva megijedt és eliramodott, a kint várakozó pandúrok meg a nyomukba eredtek.

A házban maradt Bogár Miksa, miután pisztolyaiból a töltényeket az ellovagoló pandúrokra kilötte, hozzálátott, hogy a halottak pisztolyait magához vegye. Közben, a szintén halottnak vélt csendbiztos célba vette és lelötte.

A dráma egy nap múlva, az elmenekült két betyár régi tanyáján folytatódott. Balla csendbiztos embereivel szűrőketkor körülzárta a tanyát. Odabent egyedül Baski Gyurka volt, mert Bogár Jakab Fülöpszálláson járt a lovakat patkoltatni. Gyurka éber volt. Hamarosan észrevette a pandúrok megjelenését. Nem is várta meg a támadókat, hanem tüzet nyitott rájuk. Lőtt a pandúrokra, amíg csak a töltényeiből futotta. Aztán a küszöbre lépett és az utolsó golyóval agyonlőtte magát.

Bogár Jakab éppen akkor ért a két lóval a tanya közelébe. A pandúrok azonnal üldözőbe vették, de neki volt jobb lóva, s így nem tudták elfogni. Úgy történt, hogy hírt sem hallottak többé.

Csengeri Hajdu András

Teknős Erzsébet rovata

eredeti gondolkodó, vonzza az ismeretlenek világa. Békés természetű, élvezi az édes élet örömeit, a szerelem és a művészetek közel állnak a szívéhez. Erősen intuitív, jóslataival megfélemlíti az embereket, tanácsaival megmutatja a kivezető utat a kátyúból. Tehetséges szervező, jó üzleti érzékkel rendelkezik, élete végefelé meggazdagodik; különösen a nyáron születettek szerencsése. Gyermekek- és ifjúkora problémamentes, felnőttként különféle szenvedélyek kerítik hatalmukba és sok nehézséggel kell megküzdenie. Öregkorában hasznosítja tapasztalatait, de a szerelem még akkor is problémákat okoz.

JELLEM: Szilárd, céltudatos, kivételesen intelligens, kiegyensúlyozott egyéniség. Megfontolt, összeszedett, körültekintő, alkalmazkodó. Erős akaratú, kitartó, a legbonyolultabb feladatokat is könnyedén megoldja. Jó megfigyelő, gazdag a fantáziája, ötletdús, találekony, érdeklődése sokoldalú. Művelt, szeret gondolkodni, elméje sohasem télenkedik, meditatív alkat. Kíméletlen kritikus, képes az önvizsgálatra, saját hibáival azonban elnéző. Visszavonult, bizalmatlan, csendes, titkolózó, könnyen megbántódik. Szereti a vidám társaságot, remek humorérzékkel rendelkezik. Gyűlöli az erőszakot és veszekedést, a kudarcot képtelen elviselni. Külső megjelenésében és viselkedésében finom, szeretetreméltó, nyílt és udvarias. Barátait gondosan válogatja ki, velük nagyvonalú, segítőkész, de feltétlen hűséget vár el tőlük. A változatos munkát szereti, ahol ötleteit szabadon megvalósíthatja. Távol tartja magát a hatalomért folyó versengéstől; feladatait lelkiismeretesen,

KÍGYÓ

1905. február 4. – 1906. január 23.
1917. január 23. – 1918. február 10.
1929. február 9. – 1930. január 28.
1941. január 27. – 1942. február 14.
1953. február 14. – 1954. február 2.
1965. február 2. – 1966. január 20.
1977. február 18. – 1978. február 6.
1989. február 6. – 1990. január 25.

SORS: A bölcsesség jegye, eleganciával és kifinomultsággal párosulva. Ravasznak tűnik, pedig csak okos és bölcs egyszerre. Kínában a császárok ősatyjaként tisztelik. Síkeres, szerencsés, kitűnő emberismerő. Úgyesen siklik az akadályok között, ösztönösen válogatja ki patrónusait. Mágikus hatalommal bír, elbűvöli és megszelídíti az embereket. Lassan építi fel egzisztenciáját, szeret önmaga ura lenni és élvezni a kihívásokat. Élete során többször is levedli a „kígyóbőrt”, mégis későn találja meg a megfelelő hivatást és jómódot. Filozofikus alkat,

CSAPZOTT LAPOK • Soós Zoltán, a goromba költő

Soós Zoltán tavaly megjelent Bökversnapló című verseskötete valamiképpen az újkori magyar költészet aranykorát idézi fel bennem. József Attila és Ady Endre munkálódásának idejét, amikor hatalmas visszhangot volt képes kiváltani egy-egy – bármily csekély példányszámban megjelent – verseskötet. Hatása volt a versnek. Mégpedig mindenek előtt azért, mert a költő pár sorban képes volt meztelenre vetkőztetni korának társadalmát: felemelt mutatóujja előtt befelé fordított térdkalácsokkal bosszankodhatott az üres szavakat valódi szövegnek képzőlk király.

Ilyen költő Soós Zoltán is, és mellette legyen mondvá, hogy nem mára vált ilyenné. A Bökversnapló szerves folytatása a szerző korábbi munkáinak. Igaz, azok miatt hallgathatót eleget. Szókimondó stílusa nem tette őt a hatalom birtokosainak kedvencévé, amit – tőle, magától tudom – soha egy percre sem bánt. Beírta azzal, hogy azok kedvelik, akiknek a nevében mások a hatalmat gyakorolták: a melósok, parasztok, rendőrök és katonák, az úgynevezett egyszerű emberek. „Széllal szemben pisáltam életemben. / Röhögött, aki szélnek háttal él./ Mi volt a haszna?/ Jót gyűrűköztünk ketten:/ Én bírom – s néha elfárad a szél...” – írja Soós Zoli a Bökversnapló versei elé. Mire vitte ezzel az alapállással? Nem titkolja ezt sem.

„Itt állok ötven évesen/ gyerekmek kinőtt cipőjében./ sírig becsapva./ Azt lesem./ mint foszlék szét rejtelmesen/ kamasz-álom: a Marxi Éden.” Az idézet 1985-ből származik. Ekkor határozta el a költő, hogy verses naplót ír hangulatváltozásairól és tapasztalatairól. Ahhoz képest, hogy ezt az évet semmiképpen sem szokták a rendszerváltó évek közé sorolni, el kell ismernünk: az álom szétfoslása a mai bölcsék esetében kissé később következett be.

„A pártikár kilép a pártból./ A rendőr beáll betörőnek./ Panamáznak bírák, ügyészek./ Naccsám! Lehet, hogy egyedül én/ vettem komolyan/ az egészséget!” – írja a krónikás, hogy pár évvel később keserűen állapíthassa meg:

„Tegnap Gyagya Brezsnyev előtt/ háptákol a magyar állam./ Mára jenki banki senkik/ talpát nyálja zavarában./ (Vagy tán nincsen is/ zavarban:/ vén hajlam ez/ a magyarban.)”

ÉN NEM HISZEM, HOGY NORMÁLIS VAGYOK!

Ki volt ő nekem? Egy utcában lakó, nap mint nap találkozó, több évtizedes barát. Egyik alkalommal megengedte, hogy tűzzománc-kerámiába álmomodjam portréját. Milyennek láttam közben? Okosnak, bölcsnek, nagyműveltségűnek, filozófusnak, jó költőnek, hatalmas színésznek, botanikusnak és állatbarátnak. Egyszóval: megkésített reneszánsz alkatnak.

Hogy milyen hőfokon sikerült e sokszínű erény képbe sűrítése, döntse el az olvasó. Mialatt Kibédi Ervint odaátról faggattam és számunkra rövid bepillantást enged életébe és művészetébe – ezt teszem én is.

– Kedves barátom! Tudom, hogy Budapesten, a VIII. kerületben, az Örömvölgy utcában születél, szegény családból. A híres Dugonics utcai elemi iskolába, majd a Baross utcai nagyhírű bencés gimnáziumba jártál, ahol jó tanulóként tandíjmentességet élveztél.

– Diákcsinym azért nekem is volt – mondja Kibédi Ervin odaától –, s ha megengedte elmésélem. Egyik alkalommal bejelentette számtan-tanárunk, hogy a jövő órán dolgozatot írunk. Akkoriban még hagyományos, tintába mártós tollal... De, hogy mégse kelljen dolgozatot írunk, a szekrénybe lévő összes tollszárat belemártottam a tintába. El is marad a doka írása. Mit ne mondjak: a tanárom nem dicsért meg érte...

– Nagyon szeretted szüleidet! Édesanyádról „Ahol a napok rövidülnek” című versesben csodálatosan írtál. Most is a fülemben cseng,

ahogy elmondta... Te már kamasz korodban elhatároztad, hogy Gigli és Caruso utóda leszel?

– Igen! Megtanultam szépen énekelni a Santa Luciát, a Sole miót és számos olasz dalt. Ez adta az ötletet, hogy jelentkeztem a Zeneakadémiára. – Ezzel gyermekkorom álmod teljesült...

– Kevés volt az ösztöndíjam, ezért zongoraárussítással is foglalkoztam. Sőt, ösztöndíjpótlásként gyakran jártam temetésekre is... énekelni.

– A Zeneművészeti Akadémián a színpadi és a prózai művés is csperedni kezdett benned.

– Igen, ezt vette észre a kiváló művész és pedagógus Abonyi Géza is, aki elintézte, hogy átkerüljek a Színművészeti Főiskolára.

– Jó kapcsolatod volt Kodály mesterrel is. Sőt hozzá jártál könyvtárat rendezni. Jól ismerted a feleségét, Emma asszonyt is.

– Ezzel kapcsolatban megengedsz egy sztorit? Egyik vizsgámon Kodály elnököt, de sehogys sem ment a tetelem. Amikor az indexet átadtam a jegy beírására, Kodály kijelentette, hogy „egy színésznek nem kell mindent tudni”.

– Milyenek voltak Színművészeti Főiskolai éveid? – 1945 végén és ’46-ban statisztáltam színész-hallgatóként a Nemzetiben. Az Otellóban és a Tragédiában is többször öltöztem.

– Rapcsányi László kiváló újságíró ezt írta rólad: „Ervinnek az Egyetemi Művészcsoporthoz ismerkedünk meg. Kulturális műsorokkal jártuk az ország városait, falvait. Kibédi Ervinnek már akkor előbujt a kaluk is oklára, de meg senki sem gondolta, hogy valaha is kabarával kerései meg ke-

KÍNAI ASZTROLOGIA

alaposan végzi el. Nagyon érzékeny, széles és szenvedélyes. Szeret flörtölni, csábító és elbűvölő, a hódítás során ösztönösen körülöngja kiszemelt áldozatát, míg az mozdulni sem tud. A szerelemben zárkózott és féltékeny. Családszerető, kitűnő szülő, a kölcsönös megértésen alapuló együttélés híve. A legideálisabb társa a Bivaly, Sárkány, Macska és Kakas jegyűek közül kerül ki, a legkevésbé illik hozzá a Tigris és a Disznó jegyű partner.

ELŐREJELZÉS: Elfogadható és alkotó esztendő lesz ez a Kígyó számára, de minden téren nagyobb körültekintésre lesz szüksége. Karrierjében keményen meg kell dolgoznia a boldogulásért. Eredményekre csak akkor számíthat, ha józanul és alaposan megtervezi és másokkal együttműködve valósítja meg a céljait. Ne vállaljon kockázatot és ne kísérletezzon olyannal, amihez nem ért. A munkát keresők ragadjanak meg minden kínálkozó lehetőséget, különösen a szeptembertől decemberig tartó időszak kilátásai szerencsések. Az idén bővítheti szaktudását és új szakmát is elsajátíthat. Pénzügyekben ne legyen költelező, üzleti ügyeit fokozottan ellenőrizze! Családi és társasági élete a nyári hónapokban élénkül meg. A magányosok számára bőven lesz alkalom ismerkedésre, leginkább májustól augusztusig. A pihentető kirándulásokon kívül az év második felében ismeretlen helyre tehet utazást. Ez az év alkalmas arra, hogy alkotó tevékenységben kibontakoztathassa tehetségét. A Bivaly éve eléggé változékony, de alapvetően nem rossz esztendő. Sikerei többnyire tőle függenek!

Takács Tibor

EMLÉKEK KÉT POHÁR BOR KÖZÖTT

– Megkínálhatom? Jó borom van, a sógorkám hozta a Csallóközből, igen finom. Nekem is van saját borom, abból majd a végén töltök, az nem ennyire érdes. De az enyém... Tudja, van egy kis telkem, az esztergomi Vaskapun, szemközt velünk a Bazilika, átlátunk „odaátra”, Párkányra, ami azért lényeges, mert az én drága feleségem ott született... Én meg Kürtön, járt már ott? Édesapám is postás volt, na, meg az anyai nagypapám, illetve, hogy az igazat mondjam, a posta kocsját hajtotta, vagyis a postamester alkalmazásában állott. Így lettem én is postás. A családi hagyomány a lányomnál megszakadt...

Hallgatom Sütő Istvánt, a nyolcvanadik évében járó öregot, aki szívesen emlegeti föl a múltat. Én meg nagyon kíváncsi vagyok élete történéseire, félek is megszakitani, merthogy nagyon benne van a múlt kibogozásában. Hogy öregnek mondom, nem sértésnek szánom, de tőle veszem, hiszen a szakszervezeti központban is úgy szölitották „Te, öreg!” De nem fut még annyira előre, még mindig az esztergomi telekvásárlásnál tart, egy bizonyos 30 ezer forintos újtási pénzéből vette a hatvanas évek elején a telket s épített rá! Még saját útjuk is van, mert egy osztrák vállalkozó, a Vaskapu tetejére 400 szobás szállodat álmódott, ehhez egy magyar céggel utat építtetett, ami olyan lett, hogy nem vette át, s dugába dőlt az építkezés, de a boldog vaskapui telektulajdonosoknak így lett jó műtjük...

Folytatja az emlékezést.

Az édesapja történeténél.

– Apám 19. után táviridai főbizalmi lett, Pesten, az igazgatóságon, azután meg vonalfelügyező, ami a véglegesítést is jelentette... Én is az lettem, máig sajnálom, hogy ott kellett hagynom, de tudja, hozták a lila csomagot Drégelypalánkra, a déli, pesti vonattal – persze nem tudja ugye, hogy mi volt a lila csomagban? Hát az ajánlott küldemények, meg a SAS-behívók! –, s abban bizony benne a saját végítéletem: be kell vonulnom katonának, azonnal!!! Csakhogy az esküvőnk napja már ki volt tűzve 1942. április 5-ére, ami akkor húsvéthétőre esett. Csak nem halasztjuk el. A jó komám szíve megesett rajtam, három nappal későbbre dátumozta a behívómat, és így meglett az esküvő. Két hét múlva már Novi Oszkolban voltunk, mint a híradó zlj. katonái, s 1943. nyaráig tartott a katonáskodásom... – avat be katonáélete titkaiba. Meséli az igaz történeteket, s mondja, amikor elszakadt a telefonvonal, s éjszaka kellett (volna) hat önkéntessel megjavítani... de mivel önkéntes egy se jelentkezett, ment az egész szakasz. Nem is tudja, hogy az azóta már rég meghalt Gellért Sándor, ez a nagyszerű költő, aki majdnem ott volt katoná, ahol ők, akár róluk is írhatta volna ezeket a sorokat a „Magyarok háború”-jában:

Hé, katonák, mi hír vagyon,
a kancsárv hallgat nagyon,
csak a bakancs csikorgása
hallatszik a kemény fagyon.

Nem működik a telefon.
Mivelünk itt mi lesz vajon?
S úgy érezzük, hogy a sorsunk
fennakadt egy rossz csillagon.

Bizony, ezer a története, hány regényt tudna elmondani, hogyha lenne, aki lejegyezze szavait. Most is inkább magának meséli, noha sejtí, hogy a szakszervezeti éveire, meg életére vagyok kíváncsi, de az ügyis a nyilvánosság, a tagság előtt zajlott... A mai öregek még jól tudják, hogy ki volt az a Sütő István, akinek szava volt a székházban, és a központi vezetőség, meg az elnökség tagja volt még a nyugdíjaztatása után is két cikluson át...

A régmúlt mindig érdekesebb a közelmúltnál.

Mondja s én hallgatom.

– Tudja, engem mindig nagyon érdekelték a postamesterségek – halom, ma újra előtérbe kerültek –, írtam is az 1936-1956 közötti időkről egy tanulmányt... Mondta is Horn Dezső, (tudja, én mindig az ő embe-re voltam), hogy igen hasznosítható. Igen, miért is lenne szegény, hogy 46-ban az ő kádere voltam. Mi minden voltam én évtizedeken át. Hol is kezdjem? Függetlenített üzemi biztonsági titkárként kezdtem, aztán bevittek az apparátusba, termelési osztályvezető helyettes lettem, majd osztályvezető... Akkor nem mondták se azt, hogy úr, se azt hogy elvtárs, én voltam a „Te, Sütő...”

Neveket sorol, dátumokat, gondolkodik, hogy ne tévessze el egyiket se, hiszen annak idején mind nagyon fontos volt. Ki kinek a jó embere, kitől kellett tartani, kitől félni, mert nem olyan egyértelmű volt az a régi világ.

– Voltam én a Postaügyi Minisztérium főosztályvezető helyettese is... Azt kérdezték az osztályvezetők: te mit végeztél, kérek? Na, hogy nem nagyon kérdezzessenek, estin végeztem a KÖZGÁZ egyetemem. Nem sokáig maradtam a minisztériumban. Mentem vissza a Lipótba – emlékezik, s nyúlunk a poharak után, csakugyan jó ez a kürti vörös, amit a nemesítők Dunára kereszteltek. – Azt hallotta-e, tudja-e, hogy én hoztam be a szakszervezetbe Bessenyei Miklóst...? Én bizony! Kellott egy statisztikus, ő meg négy polgárit végzett...

A kiskirályokra vált, akikkel bizony sokszor találkozott munkásévei során. Neveket nem jegyzek fel, minek sértjük a holtakat, vagy a még élőket.

– Találkoztam olyan goromba alakkal, aki üttöt-vágott maga körül. A munkásember meg se állt előtte. Nem mondok nevet, de egyik igazgatóságunkon 100 százalékos volt a szervezetség. Az embereket kirugással fenyegette az igazgató! Engem tettek melléje, s kijelentve, hogy „csak addig maradhat igazgató, amíg Sütő azt nem mondja, hogy elég...” Ez is elkövetkezett, leváltották, igaz, a szervezetség azonnal leesett 70 százalékra. Volt aki a nőket szerette, jaj, az mindig veszedelem volt ám... Voltak diktátorok, akik örültek annak, hogy félnek tőlük az emberek... Tudja, mit szerettem a szakszervezetben? Szerettem az embereket, akikben nem csalódtam soha! És azt hiszem, engem is szerettek. Egyszer a fülembé jutott, hogy valaki a hátam mögött rám hivatkozott: „Majd szölok a Sütőnek, az ügyis mindent elintézt...”

Megbízta bennem.

Be-bejárók még ma is a szakszervezetbe, ott vagyok a nyugdíjas alapszervezetben, ott fizetem a tagdíjat, szép élet van mögöttem! És sose bántam meg azt, alighogy betöltöttem a 60. évemet – egy év és egy hónapot dolgoztam csak rá – 1979. január elsejétől nyugdíjba mentem. Előtte területi titkár voltam... Talán, egyesek még ma is emlegetnek – néz rám –, hogy felkeresett? Akkor erre igyunk!!! Felbontok egy másik üveget, de ez már az én borom! Már csak ez az egy palack van belőle. Izlik? Nem olyan, mint az a másik, a sógorkám bora, de nekem nagyon jó...

Iszunk.

Belenéz a szemébe.

Benne csillog a csillagos-szép élete.

Fábián L. Gyula

Kesztyűs Ferenc

FÉKTELEN SZÁGULDÁS

Nem kell mindjárt rosszra gondolni. Nekik szabad, sőt! Kerékpárosaink áprilisban több szakág bajnoki fordulójában szerepeltek.

A legrangosabbnak ott volt az országos hegyi bajnokság, ahol aztán a fék csak sallang a biciklin. Persze, a Gyöngyös-Kékestető közötti negyedszáz kilométeres szakaszon csínján kell bánni a szárguldozás értelmezésével. Ebben a versenyszámban nem sebességi rekordokra hajtanak a fiúk, hanem az aranyéremért araszolnak fölfelé. Ez a relatív szárguldas a fradista különítménynek sikerült a legjobban.

– Minket is meglepett, mennyire erősek – ismerte el *Dömötör Sándor*, a PMSE vezető edzője. – titokban mi is reménykedtünk a bajnoki címben, de be kellett érniünk a bronzsal, mert a „zergék” (Kaposvári Zerge Team a becsületes nevük – a szerk.) egyetlen másodperccel előtűntek csúsztak be a célba. A harmadik emberünk lába az utolsó kanyarban kikapott a pedáltól, ez döntött.

A tavalyi második helyet tehát nem ismételhették meg a fiúk, de bánkódásra alig jutott idejük, s a mester sem szölt egy rossz szót sem. Egyrészt mit ért volna el az utólagos korholással, másrészt pedagógiailag sem lett volna tanácsos, hiszen a zsúfolt versenynaptár másnap Zalaegerszegre szólította a csapatot, a mountainbike bajnokság első fordulójára.

– Mit mondjak, április huszadikán vízszintes esett a havas-jeges eső. El kellett halasztani a rajtot, amíg csillapul az ítéletidő, de végig csúszós maradt a pálya. Mégis örülök, hogy

nem fújták le a versenyt, mert példásan küldöttek a srácok. Amúgy sem volt rossz a hegyi bajnokságon szerzett harmadik helyük, de belül érezték, rá kell tenni még egy lapáttal, ha nyugodt lelkiismerettel akarnak hazajönni.

A mostoha körülmények közepette Ottó József szerezte meg a győzelmet Nagy László előtt, Eisenkrammer (csakúgy, mint egy nappal korábban a hegyen) ötödik, Specziár Viktor hetedik lett egyéniben. A csapatversenyt – ezek után könnyű kiszámítani – főként nyerték a postások.

– És ez még semmi! A nők versenyében Vajda Márta, aki szintén a mi sportolónk, diadalmaskodott. Itt egyébként csapatverseny nincsen. S hogy hab is legyen a tortán, Boér Júlia, a legújabb szerzeményünk, Pécssett ugyanezen a napon megnyerte a downhill bajnokság első futamát. Félelmetesen bátor ez a két lány!

– Előzetesen számítottál ilyen kellemes hétvégére?

– Mivel ez volt az idén a hazai mezőny első komoly összecsapása, nem igazán tudhattuk, ki mire lesz képes. A gazdagabb szakosztályok élversenyzői melegebb éghajlaton edzőtáboroztak, az ő formájukról semmilyen információval nem rendelkezünk. Csak a saját munkánkra alapozhattuk az optimizmusunkat. Igaz, a hónap elején a Dejő Kupa országúti viadalon már lemérhettük, hol tartunk a felkészülésben. Ezt a versenyt először sikerült megnyernünk, a Szolnoki Cukorgyár gárdája előtt. Egyébként a tizenhárom legerősebb magyar csapat vett részt rajta.

Persze, a hegyi és a mountainbike, meg a downhill más műfaj, mint az országúti. Úgy tűnik, ebben az esztendőben mindegyikben otthonosan érzik magukat a mieink.

Szabó Jenő

Bilek István

A MÉLYKÉK SZÖRNY LEGYÖZTE GARRYT...

Hiába, a sakk mégiscsak olyan vérméltó küzdelem amelyben meglehetősen becsületes a leosztás és – minő furcsa... – vesztett csaták után is lehetünk győzők, később majd – ha persze vereségeinkből le tudjuk szűrni a megfelelő tanulságokat. Így lehet ez az IBM köreiben is, mert a tavalyi 2-4-es „gyufa” a „garry-ellenes összeesküvést” arra ösztönözte, hogy Deep Blue-Gőlemet újabb processzorokkal és chippekkel erősítsék föl a visszavágóra.

A reváns, ugyebár, mindig veszélyes dolog és hacsak lehet ezt a kockázatot a győztesek eleve szeretik kizárni – mármint az életben. Dávidnak például nem kellett Góliáttal visszavágó mérkőzést vállalnia, ha igaz, mivel közvetlen részleteket a Biblia a meccs feltételeiről nem közöl, sajnos.

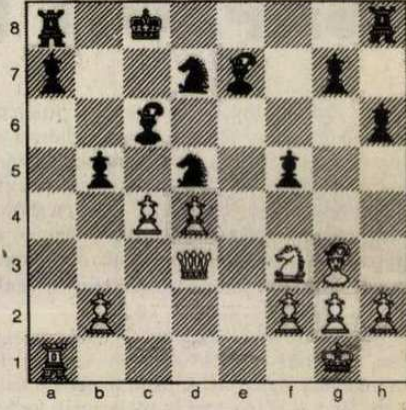
No de, a sakkban nincs mese: a világbajnoknak bizonyítania kell – szinte állandóan – konkurensei ellen, s pénzért (almighty dollar...) olyasmire is vállalkozhat, amit talán etikai okokból kerülnie illenék. Az első követ azonban az vesse rá...nos: aki azt gondolja, hogy 400 ezer dollár vesztes esetén tragédia lehet – mint ahogyan mostan a csodagép-kolosszus 3,5-2,5-es sakk történelmi győzelme során írják a szakértők, Garry első „nekrológia” okából.

Hát, igen: a sakk-Houdini tulajdonképpen csődöt mondott, de hogy mi mégis neki szurkolunk a továbbiakban is az IBM Gőlem ellenében, azt hiszem emberileg érthető. Amellett, hiszünk abban, hogy nem csak vírusokkal lehet „kivégni” a komputereket – ahogyan ezt tréfásan-félkomolyan Portisch ajánlotta a gépek eltüntetésére egy interjúban legutóbb... – de Kaszparov a tábla mellett is képes lesz megint bebizonyítani felsőbbrendűségünket.

Ámbár jó lenne, ha a visszavágó feltételei között legközelebb azt láthatnánk, „Fair Play” – hogy Garry is használhat NoteBook-ot vagy valamiféle asztali komputert a Gőlem ellen...

Miért ne?! Csak a Szörny használhatja föl Kaszparovot Kaszparov ellen?!

A Gőlem sorsdöntő villámgyőzelme így zajlott le: Deep Blue – Garry Kaszparov New York, 1997. Caro Kann védelem 6. játszma

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Hc3 dxe4 4.Hxe4 Hd7 5.Hg5 Kezdők is tudják, hogy most 5. – h6?-ra 6.He6 okoz kellemetlenségeket, ámbár Vb6 7.Hxf8 után a királyfutó elvesztése azért még nem halálos. A tragikus események ismeretében talán jobb lett volna ezt a kávéházi húzást már most elnézni...

5. – Hg6 6.Fd3 e6 7.Hf3 h6? Egy Kaszparov képességű csoda egyszerűen nem léphet ilyen – gondolhatnánk. És íme, mégis. Szörnyű dolgok következnek. 8.Hxe6! Ve7 9.O-O fxe6 10.Fg6+ Kd8 11.Ff4! Megakadályozza a normális Vd6-Fe7 fejlesztést: Morphy, Anderssen; Tal és persze – Kaszparov stílusában! 11. – b5 A borotvával – ugyebár – nem kellene hadonászni, de hát aki ebben az állásban jobbat tud ajánlani – hogy-is-mondjam-csak: megsüvegelem az illetőt. A világbajnok arcán e helyt „terror”-t láttak a nézők, amit magyarában talán megbabonáznak fordíthatnánk. 12.a4! Fb7 13.Be1 Hd5 14.Fg3 A masina felöltött módra játszik: Deep nem rövidnadrágos többé. 14. – Kc8 Roppant kínos, de Vf6-ra 15.Fh4 nyilvános kivégzéssel jött volna. 15.axb5 cxb5 16.Vd3 Fc6 17.Ff5! Újlag egy józan döfés a világbajnok vékonyába. 17. – exf5 18.Bxe7 Fxe7 19.c4 Diagram – Végállás E pillanatban mindenki lélegzet visszafojtva figyelt, vajon Kaszparov mit tehet még romokban heverő állásának érdekében? Fordított helyzetben – a világbajnok számtalan gyors szimulánjátzmáira emlékezvén ... sokan már kezüket nyújtották és földadták a küzdelmet hasonló csomagolás láttán. És most?? A CNN képernyőjén Garry sápadtan fölneéz és ő is kezét nyújtja s a drámai csatának vége van. A sakk történetében először, egy gép, egy jól szervezett program legyőzte a világ legerősebb játsoját, akit mellesleg minden idők legeredményesebb versenyzőjének is tart a világ és aki még sohasem veszített párosmérkőzést – mindeddig. „Sohasem hittem volna, hogy ilyesmi megtörténhet.” – jegyezte meg az amerikai Seirawan teljesen elképvede a látottakon. A szerencsés nézők a szellemi sport világszenzációjának szentaniú lehetnek s mi sakkozók csak abban reménykedhetünk, amit a lesújtó pillanatok után Garry mondott, hogy „A mérkőzés csak most kezdődött el... ez csak a kezdet volt s nem a végeredmény.” Higgyünk neki.

POSTÁS BÁLINT ÖRÖKBE FOGADTA DÖNCIT

Befejeződött a Magyar Posta bélyeggyűjtési akciója, amelyet a zebra megsegítése mellett egy Guinness-rekord felállítására hirdetett meg.

A május 1-11-ig tartó országos rendezvény 51 helyszínén az érdeklődők már 2 forintért is vásárolhattak bélyeget, amelyet az óriás levelezőlapra ragaszthattak fel. Így társaink lehettek jótékonyági akciókban, valamint a rekord felállításában. Velünk együtt készíthették el a világ legtöbb postabélyegével bérmentesített levelezőlapját.

A posta versenyt hirdetett a postaigazgatóságok között, az akció népszerűsítésére – Debrecenben például emléklapot kaptak az adományozók.

A legtöbb bélyeget eladó postás jutalmul családtagjaival együtt a Magyar Posta vendége lesz az idei Postásbálon.

A rendhagyó rendezvény sikerét bizonyítja az az 1 168 033 forint, amelyet 69 216 bélyeg eladásával és felragasztásával sikerült összegyűjteni. A posta az akció költségeinek levonását követően 1 000 000 forintot utat át az Állatkertnek, örökbe fogadva ezzel Döncit, a zebrát.

Az egymillió forintos csekket Doros Béla, a Magyar Posta Rt. vezérigazgatója, ünnepélyes keretek között adja át Dr. Persányi Miklósnak, a Fővárosi Állat- és Növénykert főigazgatójának.

ORSZÁGOS ÉRDEKVÉDELEM

A telefonkártya kedvelők egyre népesebb tábor az egymástól elszigetelt klubformából kilépve áprilisban megalakította itthoni szervezetét. A Magyar Telefonkártya-gyűjtők Országos Szövetsége (MTOSZ) programjában a gyűjtők egységbe tömörítése, a hobbi népszerűsítése, a hazai és külföldi sajtókiadványok bemutatása, börzék szervezése, naprakész tájékoztatás, továbbá Internet elérési lehetőség a cserekapcsolatok bővítéséhez, és a tagok számára nyújtott egyéb kedvezmények szerepelnek. A belépési díj 1.300 Ft, a szövetségnek bárki tagja lehet, aki az alapszabályt elfogadja és annak szellemében tevékenykedik. AZ MTOSZ-t hivatalosan bejegyezték, elnökének öt évre Ruszanov András székesfehérvári gyűjtő választották. A szövetség címe: 1137 Budapest, Hegedűs Gyula utca 1, Telefon: 269-5388, 06-30-493-350.

Verrasztó Gábor

HIRDETÉS

KISEBB BUDAPESTI lakásért cserébe ad-nám miskolci, 3 szobás, 73 m²-es, 4 emeletes, 10 lakásos társasház II. emeletén lévő összkomfortos, telefonos lakásomat, vagy eladó 1,7 millió Ft irányáron. Érdeklődni 46/303-188 délelőtt 11-ig, hétvégén egész nap. Forgó Istvánné/Miskolc 1. felvétel

ÉVFORDULÓ

Száz esztendeje született Veres Péter, már ez is elegendő ok lenne, hogy megemlékezzünk az író-politikusról. Amiből és amit idézünk rejtvényünk vízszintes 1. és függőleges 16. soraiban, arra pedig napjaink eseményei adnak elegendő indokot. ... Az „Új mezei értelmiség”-ről elmélkedve írta: ... az édesanyánkról, a szívbéli kedvesünkről és a hazánkról ...

Vízszintes 1. Az idézet folytatásának első része. 16.

1	S	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16						17							18		
19					20		21								
22			23		24					25				26	
27							28				29		30		
31		32	33					34	35		36				
37						38		39					40		
41		42	43	44							45		46		
47								48			49	50	51		
52				53						54	55			56	57
58	59				60		61								
62					63		64			65	66				67
68				69		70			71			72			
73	74	75					76			77					
78														78	

Növényvilág. 17. Jó eredménye. 18. Kecsesen hajlik. 19. Erőszakos vagyonszerzés. 21. Minduntalan bíróságra jár. 22. Évi párja. 23. Gátszakadás: víz-... 25. ... a görög. 27. Nónapi férfinév. 28. Rövid zsinóros férfikabát. 29. Néma utas (!) 30. Bizonyosra vesz valamit. 31. Oktatási intézménybe jár. 34. Rendszeresen hirt adó. 37. Egymás után mond. 38. A valóságot megmászva ábrázol. 40. Odanyújt. 41. Egy kicsit hódít (!) 42. Ősi fegyver. 44. Nokedli. 45. Ázsiai sivatag. 47. Mesterségre kiképez. 48. Állatkert. 49. Helyrag, -ra párja. 51. Tüskés növény kisebbik fele (!) 52. Amely személy. 53. Fegyveres sport. 54. Nem zárt. 56. Előtagként: kettős. 58. Fed. 60. Kecsebak-ékesség -nemesfém-ből. (Egyébként ázsiai tenger-öböl) 62. Tapsifüles. 63. LN. 64. Sakkjátszma vége (ford.) 66. Hangoskodik a tyúk. 68. Zuhanj. 69. Népies dalok kedvelt szerzője volt. 72. Német tv-csatorna. 73. Ismert szeretetszolgálat névadó-szigetének lakója. 76. Fél óra-hang. 77. Ritka női név. 78. Német névelő (ford.)

Függőleges: 2. Anyagilag súlyos helyzetbe jut. 3. Hordozható telefon jelzője. 4. Némán virul (!) 5. Kiváló termék. 6: CSS. 7. Lábbeli. 8. Eme ráma. 9. Kőralakú járműalkatrész. 10. Öregedő kézre is mondják. 11. Írásbeli képességvizsga. 12. Téli utállapot. 13. Öntvényen lévő szennyvezeték (ford.) 14. Félig meddig (!) 15. Előfordul. 16. Az idézet folytatásának második része. 20. Más táborhoz csatlakozik. 23. Túl. 24. Tán kevert betűi. 26. Tanulatlan. 28. Vallásos ének. 30. Másra nem tartozó információk megőrzése. 32. Műtész. 33. Kétszer semmi (!) 35. Kisebb délutáni étkezés. 36. Könnyezve gyászoló (ford.) 38. Távolkeleti ország. 39. Ajakpirosító. 43. Ajánl az orvos. 44. Szorító (ford.) 46. Piszmogva tapogatta. 50. Környezetétől elszigetelni. 55. Azonos mássalhangzók. 57. Papír-mérték. 59. AYS. 61. P-vel az elején: hirtelen ugrik. 63. Zavarodott alak (!) 64. Sportfogadás. 65. Becézett Mária. 67. Passzol a labdajátékos. 70. Súlyoló-por-márka. 71. Tokod – a hangzói nélkül. 74. Nem valódi. 75. Középen álló (!).

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja
Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Felelős szerkesztő: Udvarhelyi András
Helyettes szerkesztő: Fodor Zsolt Barnabás
Telefon: 343-8777

Kiadja a Postás Szakszervezet
1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Levélcím: 1406 Budapest, Postafiók 14.
Felelős kiadó: Múndruczó Kornél elnök
Előfizetési díj egy évre 120 forint

97-0584. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest
Felelős vezető: Lendvai Lászlóné vezérigazgató
ISSN 0866-1766